

Pravilnik: Ljubljana, Knafljeva
ulica 6. — Telefon št. 8122, 8123,
8124, 8125, 8126.

Uprava: Ljubljana, Seles-
burgova ul. 4. — Tel. 8492, 2492.

Podružnice: Maribor: Gosposka ulica
št. 11. — Telefon št. 2456.

Podružnica: Celje: Kocenova ulica št.
2. — Telefon št. 190.

Računi pri pošti: Ljub-
ljana št. 11.842, Praga čisto 78.180,
Vina št. 108.241.

JUTRO

Naročnina mesa mesečno Din 25.—

Za množično Din 40.—

Uredništvo:

Ljubljana, Knafljeva ulica 6. Telefon
8122, 8123, 8124, 8125, 8126. Maribor,
Gosposka ulica 11. Telefon št. 2440.
Celje, Strossmayerjeva ulica št. 1.
Telefon št. 65.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po
tarifi.

Pred odločitvami v Ženevi

Zopet se zbirajo diplomati v Ženevi. Sestane se sankcijski odbor, na katerega je prešla tako rekoč poglavitna funkcija Društva narodov, tako da se more smatrati za neko njegovo eksekutivno. V njegovih rokah so silno važne stvari, dalekosežne odločitve, zato ni čuda, ako se na njegovo zasedanje zbirajo ne morda diplomati podrejenega značaja, marveč skoraj vsi vodilni državniki z Lavalom in Hoareom na čelu.

Svet živi še vedno v negotovosti. Še vedno tako rekoč ne veruje, da se bo sres uporabilo vse orožje, ki ga predstavljajo sankcije, vsa sredstva, ki jih vsebujejo te določbe ženevskega pakta. Negotovost ima svoje korenine tudi v dejstvu, da se sankcije dosedaj še nikdar niso uporabile, da se torej še ne ve, kako se bodo obnesle in koliki učinek se da doseči z njimi. Neglede pri tem na težave, ki so zvezane z odškodninskimi zahtevami prizadetih držav.

Ali jedro negotovosti prav gotovo ni toliko v kompleksu sankcijskega postopanja, ki se bo moralo končno že nekako spraviti v sklad z mislim in duhom ženevskega pakta, marveč v drugem področju. Tako rekoč sleherni dan se javljajo novi poskusi posredovanja. Ne mine dan, da ne bi čitali o novih variantah posredovalnih predlogov, izvirajočih v prvi vrsti iz Pariza. V teh poročilih smo čitali že o delnih uspehih francoske politike, dokler ni končno vse skupaj prekinilo obvestilo, da ni prav ničesar konkretnega iz območja pričakovanih rezultatov, marveč da se je treba kljub vsemu lotiti sankcij.

Interesantne so podrobnosti teh poročil. Širše občinstvo težko sledi razlikovanju med uradnimi in neuradnimi viri; kljub temu, da so bili svetovni listi dana dan polni vesti o predlogih, odgovorih ter kompromisih, se je kar na sredi oglasil uradni vir ter razočaral publiko s kategoričnim zatrdilom, da uradno o vsem tem ni ničesar znanega. London je zatrdil, da se more pogajati samo Ženeva, ki je edina kompetentna, razen seveda neposredno prizadetih, to je Italije in Abesinije in da se brez slednje in njenega pristanka sploh ne more o nikomer dokončno sklepati.

Seveda kljub vsemu temu ni nihče tako naiven, da bi dvomil o resnosti pogajanj. Zakaj gotovo je, da bi si domala vsi v poštev prihajajoči faktorji mednarodne politike želeli čimprejšnjo likvidacijo afere. Toda uradno se morejo pogajanja vršiti tako rekoč šele tedaj, ko je že skoro sigurno, da so uspešno zaključena. Do tolikega uspeha pa je očitno še jako daleč, ako nas znanja ne varajo.

Podoba je, da je treba na abesinsko afero gledati ne samo skozi okno mednarodnih interesov, temveč hkrati skozi prizmo britanskih volilnih priprav in volilne propagande. Slednja angleška vlada, ki je razpustila staro zbornico ter razpisala volitve, dasi bi bila lahko z njimi počakala še do spomladi, ima nedvomno največji interes na tem, da se v bistvu situacija do volitev še ne spremeni. Zato bodo imeli posredniki, prihajajoči s kompromisnimi predlogi, ta čas brez dvoma težko stališče. Zakaj londonska vlada mora sedaj gledati, da s svojo brezkompromisno taktiko ohrani simpatije volilcev, o katerih se more vsaj do neke mere računati, da si jih je bila v toku zadnjih mesecev pridobila. Ono znamenito časopisno glasovanje, v katerem se je angleško občinstvo s tako ogromno večino izreklo za nepopravljivost za sankcije in sploh za podporo Abesiniji, je in ostane za vlado zrcalo ljudskega razpoloženja, ki ga ne kaže motiti. Zato ne moremo pričakovati, da bi šla angleška vlada v popuščanju količkej daleč, vsaj ne sedaj. Pri tem seveda računamo, da se situacija tudi na drugi strani ne bo v bistveni meri spremenila, to se pravi, da se tudi na italijanski strani ne bo pokazalo večje razpoloženje za kompromis. Seveda prihaja za današnje stanje v poštev samo precej temeljit kompromis, za kar pa se zdi, da situacija še ni zrela.

Toda koncem koncev se bo afera morala končati s kompromisom. Zdi se, da računajo s tem neizbežnim zaključkom na vseh straneh. Glede Velike Britanije je morda najboljša počakati, kakšen bo izid volitev, zakaj nedvomno se bo potem vlada počutila svobodnejšo. Glede Italije se vidi, da se pripravlja na kompromisno solucijo. Njena taktika je postavljena na račun, ki se ji zdi, da bo od vseh še najbolj uspešen. Vidi se namreč, da se dosledno nizajo poročila o tem, kako se v praksi uveljavlja razlika med vladajočim rodom v Abesiniji ter podrejenimi plemeni. Saj je resnica, da je notranja raznolikost v Abesiniji silno velika, razlika tako po izvoru in rodu kot po veri. Ako dobi analizo v delo vojaška ali politično zainteresirana vnanja oblast, ne more biti dvoma, da bo dala še večje rezultate, ugotovila še več notranjih diferenc. Kjer pa raznolikost po rasi in veri ne zadostuje, pridejo na pomoč politične diference, saj je znano, da se nahaja Abesinija še vedno daleč na fevdalnem civilizacijskem sta-

Nov poizkus za časten sporazum

Skupni predlogi Velike Britanije in Francije, ki naj bi tvorili osnovo odločilnim pogajanjem za likvidacijo vojne v Vzhodni Afriki

Kaj nudijo Italiji

Pariz, 30. oktobra. AA. O vsebini predloga francoskih in angleških strokovnjakov za ureditev abesinskega vprašanja doznava »Petit Journal« teje podrobnosti:

Predlog razlikuje med amharsko in neamharsko Abesinijo. Prva bi prišla pod nadzorstvo DN in bi bile zato potrebne te točke:

1. Uprava: italijanski svetovalci pri ne-gu, italijanski krajevni guvernerji ali italijanski svetovalci v obmejnih pokrajinah, zlasti zapadno od Addis Abebe.

2. Vojska: uvedba sistema tujske legije, ki bi omogočila ustanovitev italijanskih enot in stacioniranje italijanskih čet v določenih krajih.

3. Teritorialne določbe: Harar ostane pri Abesiniji, Ogaden dobi Italija, v Tigreji in Danakilu bi se izvršile mejne izpremembe, po katerih bi Italijani bržčas dobili doslej zavzeto ozemlje.

4. Izhod Abesinije na morje. Opustil bi se sistem svobodnih pristanišč v korist koridorja, ni pa še dogovorjeno, ali naj bi šel ta koridor čez dosedanje italijansko in francosko ali pa britansko ozemlje.

»Oeuvre« piše da ima Velika Britanija za končna pogajanja pripravljeno odločilno karto, ki jo bo vržla na mizo pri dokončni ponudbi. Gre namreč za to, da bi ponudila Abesiniji kot izhod na morje morda kar Berbero, glavno mesto britanske Somalije. V zameno za to bi Velika Britanija zahtevala pokrajino okoli Tankega jezera. S tem bi seveda Velika Britanija brez prelivanja krvi dosegla svoj stari cilj, da z vlada nad izvir Modrega Nila.

Laval še ni izgubil vseh nad

Pariz, 30. oktobra. AA. V francoskih listih prevladuje danes vtis, da se bo delo v Ženevi nadaljevalo v povoljni atmosferi.

S somalske fronte

Italijanska letala so baje uničila mesto Magalo — Neovirano napredovanje

Asmara, 30. oktobra. Italijanske čete so na južnem bojišču dosegle v odseku Sila-nove uspehe. Svoje nove postojanke so tudi že utrdile. Italijani so izvedli več manjših sunkov z namenom, da očistijo ozemlje med Kalafo in Gorahejo. Hitrost, s katero se vrste operacije, je napravila na prebivalstvo očitno globok vtis. Domačini sprejemajo italijanske čete zelo naklonjeno in smatrajo, da jim prinašajo osvobodjenje izpod jarma vladajočega plemena.

Po najnovejših vesteh je eskadrila letal južno vojske bombardirala Makalo. Pravi-ko, da je mesto do tal pogorelo. Ko so se letala vračala, so bombardirala tudi abesinsko tovarno orožja na obrežju reke Faan v bližini glavnega stana generala Nasibuja.

Harar izpraznjen

Džibuti, 30. oktobra. d. Po poročilih iz pokrajine Ogadena se italijansko prodiranje neovirano nadaljuje. Italijanske kolone se sedaj, ko so prešle ravnino in puščavsko ozemlje, približujejo pogorjem. Na levem krilu namerava general Graziani nadaljevati pohod po dolinah rek, ki vodijo proti abesinskemu glavnemu mestu. Mesto Harar je civilno prebivalstvo popolnoma izpraznilo in se v njem nahaja le še majhen oddelek abesinskih irregularnih čet. Začudenje vzbuja, ker se nasibuje abesinski vrhovni poveljnik v Džidži. Sploh ne gane. V Džidži so zbrane močne abesinske čete, vendar pa na italijanski strani ničesar ne vedo o nadaljnjih načrtih generala Nasibuja.

Kaj snuje ras Nasibu

London, 30. oktobra. d. Vojni poročevalac »News Chronicle« javlja, da je ras Nasibu odpotoval v svoj tajni glavni stan ob robu pušave Harar, drugo glavno abesinsko mesto, bo kmalu igralo veliko vlogo. Postalo bo abesinski Verdun, ker misli Nasibu postaviti tu past Italijanom, ko bodo prišli skozi ogadensko puščavo. Takrat se bodo abesinske čete vrnile v Harar, da preprečijo sovražniku nadaljnje prodiranje proti železnici, ki je od tu oddaljena severno samo še 80 km.

Angleški Rdeči križ za Abesince

London, 30. oktobra. AA. Britanski Rdeči križ je zbral 69.000 funtov šterlingov za

nju. Kakor so v srednjem veku bili vsak čas na razpolago velikaši, ki so v ugodni priliki potegnili z vnanjo silo, če se jim je zato obetala osebna ali fevdalna korist, ne da bi se pri tem brigali za interes državne celote, tako je v glavnem še danes v abesinskih gorah. Dobiti »rasa«, da se prestavi iz ene fronte v drugo, izgleda da ni preveč težavna procedura. Koristna pa je tembolj, ker se da z uspehom uporabiti kot argument za določene aspiracije v pokrajinah, na katere se je vlekel politični interes. Pač se ne motijo oni, ki vidijo v naglašanju notranje neenotnosti ter

organiziranje zdravstvene službe v Abesiniji. 17. novembra bo poslal v Abesinijo prvi kontingent sanitetnega materiala.

Indijsko vojaštvo v Egiptu

Kairo, 30. oktobra. AA. Iz Indije je prišlo zadnje dni v Aleksandrijo več ladij, ki so pripeljale 300 vojakov in večje število tankov in drugega vojnega materiala. Del materiala so takoj odposlali na zapadno egiptsko mejo, vojaštvo pa se je utaborilo okrog Aleksandrije. Suez in Port Said. Na zahtevo vojnega ministrstva je uprava obmejnih oblasti odredila, da se popravi pot v puščavi med Maršo Matugo in Sivo ob libijski meji. Enako so pričeli popravljati tudi poti, ki vodijo iz Kartuma v Kasalo in druge postojanke ob eritrejski in abesinski meji.

11 italijanskih letal sestreljenih

Addis Abeba, 30. oktobra. o. Službeno poročajo, da so Abesinci doslej sestrelili skupno 11 italijanskih letal, dve letali pa sta morali zaradi defekta pristati v bližini Hararja.

Francoske notranje reforme

Pariz, 30. oktobra. AA. Na včerajšnji seji je ministrski svet odobril nad 200 novih uredb z zakonsko močjo. Danes jih je vlada predložila v podpis predsedniku republike, jutri pa bodo objavljene. Naredbe se nanašajo na nameravano upravno reformo, na poročunske prihranke in na zboljšanje uprave glavnih ustanov. Posebne važnosti so urede, ki se tičejo zaščite prihrankov, upravno-tehniške ureditve trgovskega ministrstva in reguliranja žitnega tržišča. Pri tej priliki je ministrski svet z uredbo tudi uvedel državni monopol za tobak v Alžaciji in Loreni. Velikega notranjega političnega pomena je uvedba državne policije v 150 občinah departmanov Seine, Oise in Marne, ki je v neposredni okolici Pariza. Nove uredbe uvajajo tudi zaščito zapuščenih otrok v pristojnost socialne politike, tako da sodišča za mladoletnike ne bodo mogla več soditi takšnih otrok, temveč pridejo v oskrbo javnih dobrotlinih in vzgojnih zavodov. Naposled je namen novih uredb, da se spravi v sklad železniški in avtobusni promet.

prestopanja in udajanja, sistem, ki ima namen, pripraviti vse potrebno za kompromisne rešitve, ki so se nedvomno v glavnem točno skicirale že sedaj.

Ali dosedaj so vse to šele ugibanja. Morda bodo kot senca ležala nad zasedanjem ženevskega sankcijskega odbora, tvorila ozadje njegovim sklepom ter razgovorom diplomatov in državnikov. Praktično in konkretno pa se bržkone še ne bo uveljavljala njihova vsebina, vsaj še ne za sedaj. Negotovost, ki jo povzroča ta žudna, ne povsem ločena situacija, bo Evropi vsekakor še ostala nekaj časa.

»Petit Parisien« meni, da bosta imela Laval in Hoare priliko sestati se ponovno in podrobno proučiti načrt o sporazumu, ki ga pripravljajo strokovnjaki, zlasti pa pogoje, pod katerimi bi bilo mogoče ta načrt spraviti v sklad z zaključki odbora pe-torice. Gotovo se bo razgovorov udeležil tudi baron Aloisi. Po mnenju lista se bo že v 15 dneh dosegel mir, če ti razgovori uspejo. Angleška politika gre sedaj predvsem za to, da se DN zagotovi glavna beseda v nadaljnjih pogajanjih. Zato želi angleška vlada, da se predlogi spravijo v čim popolnejši sklad z načrtom odbora petorice. Rezultati sedanjih razgovorov nikakor ne smejo ohrabriti napadalca za morebitne nove akcije.

Represalije proti sankcijam

Italija namerava prekiniti trgovinske odnose z vsemi državami, ki bodo izvajale sankcije

Rim, 30. oktobra. w. Ves italijanski narod se pripravlja za borbo proti sankcijam, v prvih vrstah pa bodo italijanske žene. Pod vodstvom fašistične stranke se bodo ustanovili odbori mater in sirot v svetovni vojni padlih vojakov, ki bodo od hiše do hiše organizirali odpor proti gospodarskemu obleganju Italije. Geslo je vztrajati, pravi »Gazzeta del Popolo«, čeprav je čudno, ako se reče, da izvira ta poizkus obleganja Italije s strani Anglije s podporo Francije, torej dveh vojnih zaveznikov Italije. Italija si bo pritegnila svoj pas, pravi »Giornale d'Italia«, ki navaja, da bo trezni italijanski narod po

svojih ukrepih storil še druge v svrhu svoje samoobrambe. Omejitev uvoza mesa bo veljala samo za države, ki bodo izvajale sankcije, uvoz iz prijateljskih držav pa bo Italija ščitila. Italija pričema borbo proti sitim narodom, ki so vajeni jesti petkrat na dan in ki hočejo s ciničnim nekravim obleganjem izstradati narod delavcev. Italija se ne bo ustrašila te gospodarske obkolitve ter si ne bo dala vzeti miru. »Stampa« grozi, da bo Italija proti onim državam, ki bodo sodelovale pri sankcijah, tudi v bodoče izvajala represalije s tem, da ne bo z njimi več stopila v trgovinske odnose.

Mesto je že v območju italijanskih topov in ga bodo Abesinci prepustili Italijanom bržkone brez bojov

Asmara, 30. oktobra. d. Predstraže italijanskih vojaških oddelkov so prišle 20 km pred mesto Makalo, ne da bi zadele na znatnejši odpor ali utrpele kakšne izgube. Prodiranje glavne italijanske sile se bo izvršilo po načrtu vrhovnega poveljstva s popolno izrabo italijanske premoči v moderni vojni opremi, zlasti pa tankov.

Makala je že v dosegu italijanskih topov. Italijanske čete so imele pri svojem prodiranju v zadnjih dneh, v katerih so dosepele že preko reke Faras, s seboj tudi artiljerijo ter so spravile topove v prvo črto, odkoder lahko dosega Makalo in okolice grčice. Te vršine so po izpovedbah Abesincev, ki so prišli iz Makale k italijanskim četam, zasedene le od majhnih oddelkov vojske rasa Sejuma, ki imajo razen tega tudi povelje, naj se prodirajočemu sovražniku ne upirajo preveč.

V okolici mesta Makale so Abesinci zgradili celo vrsto utrdb, kakor tudi skladišče municije in orožja, ki jih sedaj napadajo italijanska letala za bombardiranje. Včeraj dopoldne se je baje italijanskim letalom posrečilo uspešno bombardirati štiri taka utrjena goreka gnezda ter jih razstreliti.

Sprejdenj Italijanskim četam so došli tjejni oddelki inženjerjev, ki pri patruliranju označujejo trase za nove ceste, da bodo takoj po zasedbi teh krajev mogli zgraditi ceste in lažje prodirati.

Dosedanji izvidi še niso povsem razčistili, koliko čet imajo Abesinci zbranih okoli Makale, vsekakor pa se mora računati s skorajšnim pričetkom italijanskega napada v smeri proti temu mestu.

Komunikacije št. 32

Rim, 30. oktobra. AA. Ministrstvo za fisk in propagando je izdalo naslednji komunikacije št. 32:

Včeraj so italijanske patrole vršile izvide izven postojank, ki so jih naše čete zavezale zadnje dni. Abesinske prednje čete, ki so se spustile v boj z našimi patrolami, so se morale umakniti. Dedžas Šira in še nekateri ugledni poglavarji so se prijavili vojaškim oblastem in izjavili svojo pokorščino. Delovanje našega letalstva na somalski in eritrejski fronti je normalno.

Italijanski obkoljevalni manever

Adigrat, 30. oktobra. v. Konjenica domaćinov pod poveljstvom generala Santinija je zaradi zboljšanja terena prešla v prve postojanke. Dosegla je visoko planoto, 50 milj južno od Adagumusa, ki se širi 50 milj daleč na gorovju pri Makalu. Italijanski manever ima za cilj, da zavzame Makalo in sicer z boka, ne pa z direktnim prodiranjem, ter se nadaljuje z dobrim uspehom.

Nove predaje abesinskih poglavarjev

Pariz, 30. oktobra. AA. Posebni Havasov dopisnik poroča iz Asmare: Na severnem bojišču so oddelki domačinskih čet armadnega zbora generala Santinija vršili izvide na tigreskih visoki planoti. Kmetstvo prebivalstva je italijanske čete ugodno sprejelo. Poudariti je treba, da ti izvidi niso v neposredni zvezi z načrti italijanske

vojske v tem kraju, temveč jih utemeljuje, jo bolj s tehničnimi pripravami za organiziranje transportov in službe za ranjence, potrebne sprčo skorajšnje ofenzive italijanske vojske v teh krajih.

Včeraj so spet prišli nekateri poglavarji iz krajev, ki jih Italijani še niso zavzeli, k poveljstvu armadnega zbora generala Maravigne, izrazili svojo pokorščino Italijanom in izročili italijanskim vojaškim oblastvom večje količine orožja.

Položaj na danakilski fronti

Addis Abeba, 30. oktobra. o. Splošno pričakujejo velikih bojov na danakilski fronti. Okrog 40.000 vojakov abesinske regularne vojske prodira vzdolž pobočij gorovja Musa Ali in skuša obiti italijansko vojsko, ki je utrjena v gorah. Vsekakor hočejo Abesinci Italijanom onemogočiti, da bi si v Musaalijskih gorah pripravili prehodno oporišče za prodiranje proti džibutski železnici.

Prihod Havariata

v Addis Abebo

Addis Abeba, 30. oktobra. AA. Danes je prišel semkaj poslanec iz Pariza, Tekle Havariata z nekaj člani abesinskega poslanstva v Londonu. Prišli so iz Džibutija s posebnim vlakom v rekordnem času 27 ur. Z njimi je bilo v vlak tuji 60 članov egiptvske Rdečega križa. Prebivalstvo je abesinskemu delegatu pri Društvu narodov priredilo na vseh vmesnih postajah navdušene sprejeme.

Tajni kodeks egiptvske vojske ukraden

Kairo, 30. oktobra. AA. Pred kratkim je bil ukraden šifrirni kodeks egiptvske vojske. Knjigo so poslali poveljniku nekega pehotnega bataljona v Abasiju, v neposredni bližini Kaire. Poveljnik je v omotu našel samo spremno pismo. Takoj so aretirali narednika in vojaka, ki sta imela pošiljko v rokah, vendar doslej ni bilo mo-goče ugotoviti, kdo je knjigo ukradel.

Poljski pooblastilni zakon

Vršava, 30. oktobra. AA. Sejm je sprejel včeraj zakon o posebnih pooblastilih predsedniku republike z ogromno večino glasov. Po tem zakonu sme predsednik republike do 15. januarja 1936 izdati urede z zakonsko veljavo o vseh vprašanjih gospodarskega in finančnega značaja. V razpravi so mnogi poslanci poudarjali, da bo morala vlada z uredbami, ki jih bo izdala na podlagi teh pooblastil, skrbeti predvsem za znižanje cen najnujnejših živil. Listi opozarjajo tudi na potrebo, da naj bi vlada s svojimi pooblastili nastopila proti kartelom. Mislijo, da bo s prvimi uredbami na podlagi pooblastil znatno zvišana dohodnina. Z drugimi uredbami bodo urejene najemnine. Danes je o pooblastilnem zakonu pričel razpravljati senat.

Nemčija izven Društva narodov

Od Stresemannove do Hitlerjeve Nemčije — Kaj si Nemci obetajo po končnoveljavni zapustitvi Društva narodov

Spričo velikih političnih dogodkov v svetu je prešel skoro neopaženo 21. oktober, ko je Nemčija dve leti po oficijelni prijavi izstopa končnoveljavno zapustila Društvo narodov. O tem je vodil računa samo londonski »Morning Post«, ki je nekaj dni pred 21. oktobrom opozoril Nemčijo, da bo njen izstop pravomočen le tedaj, če bo plačala vse svoje dolge pri Društvu narodov. In res je nemški finančni minister posegel globoko v zalogo deviz in izplačal blagajni Društva narodov 5 milijonov švicarskih frankov.

Po zapisnikih Društva narodov je bila Nemčija njegov član devet let, to je od 8. septembra 1926. do 21. oktobra 1935. Udeleževala pa se je v njem sedem let, to je do 14. oktobra 1933, ko so zapustili nemški delegati razorožitveno konferenco in s tem tudi Društvo narodov.

Društvo narodov ni bilo v Nemčiji nikoli posebno priljubljeno. Nemci so gledali v njem prvenstveno orodje zmagovalcev za očiščevanje versailleskega miru ter niso nikoli pozabili, da so bili ob ustanovitvi Društva narodov od sodelovanja izključeni. Ko je nemška vlada po podpisu lokarnske pogodbe leta 1925. priglasi vstop Nemčije v ženevsko institucijo, ta njen ukrep nikakor ni bil popularen. Seveda so vodili takrat nemško vlado povsem sebični nagibi, da osigura Nemčiji odločilno besedo v tem velikem središču evropske politike. Težave, ki so bile združene z vstopom Nemčije v Društvo narodov, so danes že precej pozabljene. Že takrat je pokazala Nemčija, da se ne smatra povsem vezana z določbami pakta Društva narodov ter je podpisala svojo slavno prijateljsko pogodbo z Rusijo, v kateri se je obvezala, da ne bo nikoli sodelovala pri izvrševanju določb čl. 16. pakta Društva narodov, če bi ga bilo potrebno izvajati proti Rusiji.

Nekaj mesecev pozneje so nastopili zlati časi za Društvo narodov, ko sta se kosala s svojimi optimističnimi govori med seboj pokojna Briand in dr. Stresemann, ki pa je bil tudi edini Nemec, ki se je znašel na težkem ženevskem terenu. Pokojni dr. Stresemann je mo-

ral radi tega prečuti marsikaj grenkih od svojih prijateljev in neprijateljev v domovini. Namesto, da bi ga podprli pri njegovem nevhvaležnem delu, so ga zasipali z očitki, da je samo lutka v rokah spretnega soigralca Brianda in da služi prav za prav interesom Francije. Igra usode je hotela, da so s sličnimi očitki napadali v Franciji tudi Brianda. Zaman so bili vsi napor dr. Stresemanna, da bi odprl oči svojim nemškim rojakom ter jih uveril, da je Društvo narodov nepristranska ustanova vseh narodov in držav, ne pa samo podružnica Quai d'Orsay, kakor so zatrjevali nemški nacionalisti. Bil je fizično sicer jak mož, a končno je le omagal ter padel. Z njim pa je padel tudi največji zagovornik Društva narodov med Nemci, ki so ob sklicanju razorožitvene konference že javno napovedovali svoj skorajšnji izstop iz Društva narodov.

Po vsem tem je bilo skoro logično, da je končno vstal Hitler ter kot svoj prvi zunanjepolitični akt izvedel izstop Nemčije iz ženevske institucije, in dobil za ta korak tudi mesec dni pozneje plebiscitarni pristanek nemškega naroda. Poslednje simpatizerje za Društvo narodov je nedavno razorožil Hitler sam, ko jih je opozoril na to, da niso dobili Nemci niti najmanjšega pristanka za oborožitev, dokler so sedeli v Ženevi. Hitler je proglasil na svojo pest oborožitev Nemčije potem, ko je zapustila Ženevo, in Društvo narodov se je zadovoljilo s praznim protestom...

Za Nemce je danes Društvo narodov pomožni organ ene izmed zapadnih veselil, včeraj Francije, danes Anglije. Na Nemškem si zlasti danes obetajo na račun izvajanja sankcij dobiček za nemško trgovino in industrijo, ker niso vezani na tozadevne sklepe Društva narodov. Ako pa bi že Angliji, s katerimi skušajo Nemci vzdrževati dobre odnose, vztrajali na tem, da morajo izvajati tudi Nemci vsaj delne sankcije proti Italiji — so končno tudi pripravljeni razgovarjati se o tem. Seveda z gotovimi pogoji. Eden od glavnih med njimi je — da se načne vprašanje nove razdelitve kolonij.

Narod naš dokazuje hrani

Pod naslovom »Narod naš dokazuje hrani«, je ljubljansko radikalno glasilo pričelo objavljati po svoje prirojeno poročilo o dogodkih za časa razpusta »Prosvetne zveze«. Mi nikdar nismo tajili svojega kritičnega stališča napram dekretu bana dravske banovine od 17. aprila 1933, s katerim so bile razpuščene vse organizacije »Prosvetne zveze«. Kakor sedaj »Slovenec« stvar predstavlja, je pa vendarle napisano samo za tiste, ki jih kakor pravijo, na svetu nikdar ne zmanjka. Kot značilno naj v tem oziru navedemo le to, kar pravi o znanih punktacijah. Radikalno glasilo piše: »Prvič so se prosvetna društva zamerila takrat v strahu in trepetu vladajočim o priliki slovenskih punktacij. Punkcije so bile zgolj političnega značaja. Zato je ob njih zavrela kri vsem tistim politikom, ki so se skrivaj zavedali, da vladajo samo dotlej, dokler se ne pojavijo drugi, ki bi jih narod drugače sprejel, kakor pa je nje. Dr. Kramer in dr. Novak sta pod pretvezo, da branita državo, ukrenila vse potrebno v svojo obrambo. Izdala sta neko vdanostno izjavo, ki je bila tudi izključno političnega značaja.« Itd.

Nov sreski cestni odbor v Celju

Celje, 20. oktobra.

Ban g. dr. Natlačen je z odlokom 25. t. m. razrešil dosedanje člane sreskega cestnega odbora v Celju gg. Franca Mastnaka, Ludovika Plavšaka, Vinka Kukovca, Karla Košenoin, inž. Iva Krulca, Franca Sodina, Leopolda Klančnika, Ivana Srebotnjaka, Ivana Urbasika, Josipa Kožuha, Julija Sadnika, Josipa Steinerja, Antona Mahna, Franca Plaskana in Josipa Omladiča. Občnem so bili imenovani nastopni novi člani:

Za prvega načelnikovega namestnika Maks Cukala, posestnik, trgovec in župan v St. Juriju ob Taboru, za drugega načelnikovega namestnika Jakob Švent, posestnik na Klancu pri Dobrni, za odbornike pa Ivan Kranjc, posestnik na Lopati, Stanko Jelovšek, posestnik v Petrovcih, Anton Holobar, posestnik v Megojnici pri Grižah, Fortunat Končan, župnik v St. Pavlu pri Preboldu, Franc Pečovnik, posestnik pri Sv. Jeronimu pri Vranskem, Ivan Marolt ml., posestnik v Topovljah pri Braslovcih, Franc Košec, posestnik na Ločici pri Polzeli, Ivan Rojnik, posestnik v Spodnjih Grušovljah, Franc Jezernik, posestnik v Rupah pri Vojniku, Stanko Goligranc, veleposestnik na Goričici v Blagovini, Anton Lasbacher, župnik v Vojniku, Jakob Vidšek, posestnik na Ostrožnem, Franc Zdošek, trgovec v St. Juriju ob južni železnici, in Anton Randžija, posestnik na Gomilskem.

Načelnik sreskega cestnega odbora je v zmislu zakona celjski župan g. Alojzij Mihelič. Izmed dosedanjih članov je ostal v sreskem cestnem odboru samo stavlbn svetnik g. inž. Blaž Prištevšek, vodja teh-

ničnega oddelka na mestnem poglavarstvu v Celju.

Tudi banovinski šolski odbor

Z odlokom bana dr. Natlačen so razrešeni dosednji člani banovinskega šolskega odbora gg. Engelbert Gangl, poslovodni podstaršina Šolskega sveta, profesor Franc Vrhnovnik, bivši prosvetni inšpektor, Fran Drnovšek in Andrej Skulji, bivša banovinska šolska nadzornika, župnik Janko Barle, župan Valentin Babnik, predsednik Županske zveze (St. Vid), bivši župan občine Celje okolica J. Kukovec in župan mesta Slovenska Bistrica dr. Josip Pučnik.

Mesto njih so imenovani za člane banovinskega šolskega odbora gg. profesor Ivan Dolenc, prosvetni inšpektor, Ivan Strukelj, banovinski šolski nadzornik, direktor učiteljskega p. Anton Dokler, dr. Alojzij Zupan, stolni kamonik, profesor Ivan Prijatelj (Maribor), mizar Jože Arhar (St. Vid), in posestnik Janez Selih iz Dobove pri Konjicah.

Deportacija voditeljev grške republikanske opozicije

Ate, 30. oktobra. AA. Regent in ministri predsednik general Kondilis je v posebni izjavi izrazil obžalovanje vlade, ker je bila prisiljena deportirati dva šefa republikanske opozicije, in sicer Papandrea in Papanastasiu, poudaril pa je, da je na njeni strani, ker sta ne glede na stvarne prestopke izjavila, da ne bosta priznala monarhičnega režima niti tedaj, če bi se zanj izrazila večina grškega naroda. Iskala sta celo zveze s komunisti, ki so poizkušali izvesti nove neredne.

Beleške

Senator Andjelinović o pohorcih

V ponedeljek zvečer je imel senator dr. Andjelinović na konferenci Jugoslovenske narodne čitalnice v Splitu daljši govor o političnem položaju. Po zaključku konference je sprejel novinarje ter odločno zavrnil pisanje gotovih listov, ki očitajo Pohorcem, da snujejo fašistično fronto napram vstajajoči demokraciji. V potrditev tega je citiral razne odlomeke resolucij, ki so bile sprejete na sestankih pohorske akcije in zaključil z ugotovitvijo, da Pohorci bodo nadaljevali s svojo akcijo brez ozira na vse ovire, ki se jim stavljajo.

Maček se otresa komunistov

V javnosti že davno ni nobena tajnost, da so se razni razdorni elementi, ki jim je bilo drugod onemogočeno delovanje, zatekli pod okrilje Mačkovih grup, ker jim je tam njihovo delo šlo najbolj v klasje. Maček in njegova okolica sta doslej k temu molčala, ker so bili to najboljši agitatorji, ki so bili nemorno na delu ter hujskali neuke množice proti vsemu, kar je bilo jugoslovensko. Toda kmalu so začeli ti elementi postajati tudi voditelju hrvatske opozicije skrajno neprijetli. Na vsakem večjem zborovanju radičevcev so izvajali izgrede in nemire, čeravno je dr. Maček že večkrat rotli svoje pristaje, naj ohranijo hladno kri in se ne dajo zavajati. Posebne preglednice je v tem pogledu delal zagrebškemu vodstvu srez Slavonisti Brod, kjer so bili incidenti najštevilnejši. Zato je zbudila veliko pozornost in mnogo komentarjev izjava, ki jo je dal dr. Maček v tem mestu izhajajočemu listu »Istina«. Naperjena je v glavnem proti hujskajočim elementom v tem srezu, vendar pa jo splošno tolmачijo kot Mačkovo odpo- ved vsemu, kar ni čisto »seljaško« in absolutno udano njegovi politiki. Dr. Maček se skuša sedaj otresti vseh onih elementov, ki so se zatekli pod okrilje njegove stranke in pod njegovim plaščem izvajajo svojo razdorno akcijo, za katero jim je Mačkova opozicija dobrodošla krinka. Toda kljub temu je v bližnji okolici dr. Mačka njegova ostra izjava naletela na kritiko, ker se boje, da bo Mačkov pokret s tem izgubil najdelavnejše agitatorje. Njegovo izjavo smatrajo mnogi njegovi pristajši za hudo taktično pogrško.

Klerikalci in radičevci

Med pristajši dr. Mačka v požeskem srezu je nastal hud spor, ki ga je povzročil urednik »Požeskijh Novin« dr. Kuntarić. Ta je namreč ortal v nekem članku inž. Knezevića vsa mesta, v katerih je bilo govora o delu in zaslugah pokojnega Stjepana Radića. To je razburilo prijatelje dr. Mačka. V njihovem imenu je objavil dr. Tanaj izjavo, v kateri obsoja postopanje uredništva »Požeskijh Novin« in izjavlja, da ne bo več kupoval tega lista. Napadene »Požeske Novine« mu niso ostale dolžne odgovora. Ker so glasilo pristave bivše Hrvatske puške (klerikalne) stranke, ki jo je svoje dni vodil v požeskem okraju dr. Kuntarić, se splošno misli, da je po sredi spor med prijatelji dr. Mačka in klerikalci, ki se bore za politično vodstvo v tem srezu.

Protiv lažnim govoricam

Obči oddelek beograjske policijske uprave je izdal naslednji komunik: »V poslednjem času neki ljudje širijo razne lažne govorice iz zlobnih in tendencioznih razlogov, da bi izzvali zmešnjavo med prebivalstvom. Ker tako početje ni dovoljeno in je po zakonu kaznjivo, je beograjska policijska uprava v poslednjih dneh zaradi takega početja kaznovala nekaj oseb. Uprava opozarja, da bo v bodoče v takih primerih postopala strogo po zakonu.«

Znamenit govor milanskega kardinala

Milanski kardinal Schuster je imel na črni maši, ki jo je ob obletnici pohoda v Rim bral za padle fašiste, daljši govor, v katerem je dejal, da proslava fašističnega pohoda na Rim ni samo politična, nego tudi katoliška svečanost. 28. oktobra je otvoril novo poglavje v zgodovini Italije, kakor tudi v zgodovini katoliške cerkve v Italiji. Fašizem je sklenil s Svetu Stohod konkorat, ki je omogočil triumfalni izhod papeža iz Vatikana ter postavil križ zopet v šole. Fašistična Italija je dala italijanski mladini katekizem in katoliško vzgojo. Nato je kardinal obširno govoril o posebni milosti božji, ki se razliva nad Italijo kot sedež apostolske stolice že dvajset stoletij. Končno je pozval vse navzoče, naj sodelujejo na velikem narodnem in katoliškem poslu v času, ko nosi italijanska zastava v Abesinijo s triumfom Kristusov križ, ki ni verige suženjstva in odpira pot katoliškim misijonarjem. Sam Bog bo nagradil dobro voljo vseh in zmagovalo italijansko vojsko, ki odpira za ceno svoje krvi vrata Abesinije za katoliško vero in rimsko civilizacijo. Svoj veliki govor je zaključil kardinal Schuster z besedami: »Večna mišja katoliške Italije je poslanstvo miru in Danteja, po katerem je Kristus Rimljan.«

Voilni boj v Angliji

London, 30. oktobra. d. Za parlamentarne volitve 14. novembra je 27.404.000 upravičencev, približno za 1.250.000 več kakor pri volitvah l. 1931. Kandidati bo do nominirani ob koncu tedna. Med kandidati za 615 parlamentarnih mandator bo tudi nad 60 žensk, med njimi 31 zastopnik delavske stranke. Stroški za volilno agitacijo bodo ogromni. Najvišja po zakonu dopustna meja izdatkov, ki jih smejo uporabiti tri največje stranke za volitve znaša za vsako po 700.000 funtov.

Pred preosnovno češkoslovaške vlade

Praga, 30. oktobra. w. Včeraj je zasedal ožji izvršilni odbor češkoslovaške agrarne stranke ter je sklenil, da kandidira na mesto pokojnega Bradaca kot predsednika poslanske zbornice dosedanjega ministrskega predsednika Malypetra. Za ministrskega predsednika je določen dosednji kmetijski minister dr. Hodža, kmetijsko ministstvo pa bo prevzel dosednji predsednik češkega deželnega kulturnega sveta dr. Zadina.

Dr. Hodža bo prvi ministriki predsednik iz Slovaške, ki je bil poslanec že v zadnjem madžarskem državnem zboru ter je v češkoslovaški zastopal vladi zveste Slovačke skoraj v vsakem dosedanjem kabinetu. Novega kmetijskega ministra Zadina smatrajo za enega najbolj radikalnih agrarcev in za odličnega branitelja agrarnih interesov proti industriji in proti socialistom.

Moč italijanskega fašizma

Rim, 30. oktobra. AA. Mussolini je sprejel direktorji fašistične stranke. Ob tej priliki mu je generalni tajnik Starace sporočil, da je število članstva v stranki in organizacijah, ki so pod njeno kontrolo, poraslo za 974.000 napram stanju v preteklem letu.

Odgoditev kongresa JRZ

Mesto letos se bo vršil šele prihodno poletje — Sestanek Narodnega predstavništva — Važna seja senatorskega kluba JNS

Beograd, 30. oktobra. p. V kabinetu predsednika senata dr. Tomasića se je danes dopoldne vršila konferenca obeh predsednikov Narodnega predstavništva. Kakor se je izvedelo, je bil predmet konference predstoječe redno zasedanje skupščine in senata. Ker se ni gojilo, ali se bo novo izvoljeno predsedništvo moglo v toku prvih dni prihodnjega tedna, kakor lo predpisuje parlamentarni običaj, predložiti se kraljevskim namestnikom (knez namestnik Pavle se mudi še v Londonu) in zaprositi za ukaz o otvoritvi rednega parlamentarnega dela v zmislu ustavnih predpisov, izgleda, da se Narodno predstavništvo ne bo sestalo 7. temveč šele v ponedeljek 11. novembra. Definitivne odločitve o tem pa še ni.

Danes se je pokazalo, da so bile včerajšnje konference predsednika JRZ Ace Stanoevića s člani bivšega radikalnega glavnega odbora večjega pomena, nego se je prvotno mislilo. Današnja »Pravda« javlja namreč, kakor zaključje iz dočela zanesljivega vira, da je prvotna namera, izvršiti formalno uslanovitev JRZ še letos, opuštena, in da je kongres JRZ, na katerem se ima izvoliti definitivno vodstvo stranke, odgojen na nedogleden čas, do spomladi ali pa še na kasnejše dobo. Organizacija stranke namreč še ni tako daleč izvedena, da bi se mogel sklicati kongres. Po velikem delu niso sestavljeni niti sreski odbori. Treba je ustanoviti še banovinske odbore. Radi pomanjkanja lokalnih organizacij je formiranje sreskih odborov zastalo. Brez sreskih odborov pa se tudi banovinske organizacije ne dajo izvesti. Obvestilo »Pravde« se živahno komentira, smatra se pa, da »Pravda« ni navedla vseh razlogov. Glavni je maverč ta, da odnosi med glavnim odborom bivše radikalne stranke in vodstvom JRZ še niso prečiščeni.

Združena opozicija je za nedeljo sklicala manifestacijski zbor v Skoplju, danes pa javljajo, da je ta zbor iz tehničnih razlogov odgojen.

Predsedništvo Kluba senatorjev JNS je sklicalo plenarno sejo kluba za ponedeljek 4. novembra. V zvezi s tem piše današnje »Vreme«, da se vrši širša konferenca glav-

PREKO OCEANA
z otoka Jamaica
uvažamo naš
OLD JAMAICA RUM
KINGSTON
Likerji
Pokorny

nega odbora JNS in poslancev neodvisnega kluba, da se bo razpravljalo o fuziji z Jugoslovensko narodno stranko (Hodžera) itd. V stvari gre za sejo senatorskega kluba JNS, na kateri se bo nadaljevala razprava o političnem položaju, ki je bila pribežala v klubu 21. oktobra. Ta diskusija se tiče predvsem bodočega stališča in taktike senata, katerega ogromna večina je, kakor znano, organizirana v klubu senatorjev JNS. Nocoj je bila v predsedništvu vlade konferenca ministrskega predsednika dr. Stojadinovića in prometnega ministra dr. Spaha z Aco Stanoevićem. Prometni minister dr. Spaho bo odpotoval v Bruselj, kjer bo posetil mednarodno razstavo, nato pa v Pariz, da se udeležijo mednarodne železniške konference.

Seja ministrskega sveta

Beograd, 30. oktobra. p. Danes je imel pod predsedstvom predsednika vlade dr. Milana Stojadinovića ministriški svet sejo od 17. do 20., na kateri je razpravljalo o resor-nih zadevah. Med drugim je bilo sklenjeno:

- 1) Zunanji minister se pooblasti, da predloži Narodni skupščini več konvencij sklenjenih z raznimi državami;
- 2) Poleg odobrenih 8 milijonov Din za nabavo hrane prebivalstvu pasivnih in po suši oškodovanih krajev se odobri še 12 milijonov Din. Določeno je bil način razdelitve živil in organizacija vsega posla;
- 3) Ročnim delavcem (sezonskim delavcem), ki nimajo delavske knjižice, se določi 75 odstotni popust pri voznini na železnici za povratek iz Beograda domov na podlagi potrdila njihove občine, da so bili poslani v Beograd zaradi iskanja zaslužka;
- 4) Sprejme se predlog, ki ga je predložil minister za šume in rudnike, glede izpremembe pravilnika o pogozdovanju.

Kakor so sporočili ministri, je od vseh 20 milijonov dinarjev za prehrano pasivnih krajev dobila zetska banovina 5 milijonov, primorska 5, savska 2,5, ostane pa ostale banovine, med njimi dravska pol milijona Din.

Proces proti marsejskim atentatorjem

Pariz, 30. oktobra. o. Iz Marseillaise poročajo, da se bo proces proti Zvonimiru Pospisilu, Ivanu Rajiću in Miju Kralju, ki so obtoženi udeležbe pri marsejskem atentatu, in proti dr. Janju Paveliću, Evgenju Kvaterniku in Ivanu Perčeviću, ki so obtoženi istega zločina, pa bodo sojeni v kontumaciji, pričel 18. novembra.

Pravniki Nj. Vel. kralju Petru II.

Beograd, 30. oktobra. AA. Nj. Vel. kraljica Marija je danes sprejela v svojih kabinetu zastopnike jugoslovenskega združenja za mednarodno pravo dr. Milana Bartosa, univ. prof., dr. Stevana Cirkovića, tajnika zunanjega ministarstva in docenta dr. Ljiljo Pržića, ki so ji izročili za Nj. Vel. kralja Petra II. iztis drugega letnika glasila združenja za mednarodno pravo, posvečenega spominu Višeskega kralja Aleksandra I.

Velike poplave v Švici

Bern, 30. oktobra. AA. Poplave v Švici od Ženevskega do Bodenskega jezera za vzema čimdalje večji obseg. Posebno so prizadeti kraji severno od Berna, kjer so ceste in železniške proge na mnogih krajih zatrpane z usledjo zemljo. Pri reševanju sodelujejo vojski in gasilske čete. V Bernu so vsi nižji kraji pod vodo. Čez ulice so morali zgraditi začasne prehode. Tudi v srednji Švici so reke prestopile bregove.

Match Aljehin - Euwe

Amsterdam, 30. oktobra. g. Pri včerajšnji 12. partiji za šahovsko svetovno prvenstvo je zmagal Euwe nad dr. Aljehinom. Stanje: dr. Aljehin 5 zmag, Euwe 4, 3 remis.

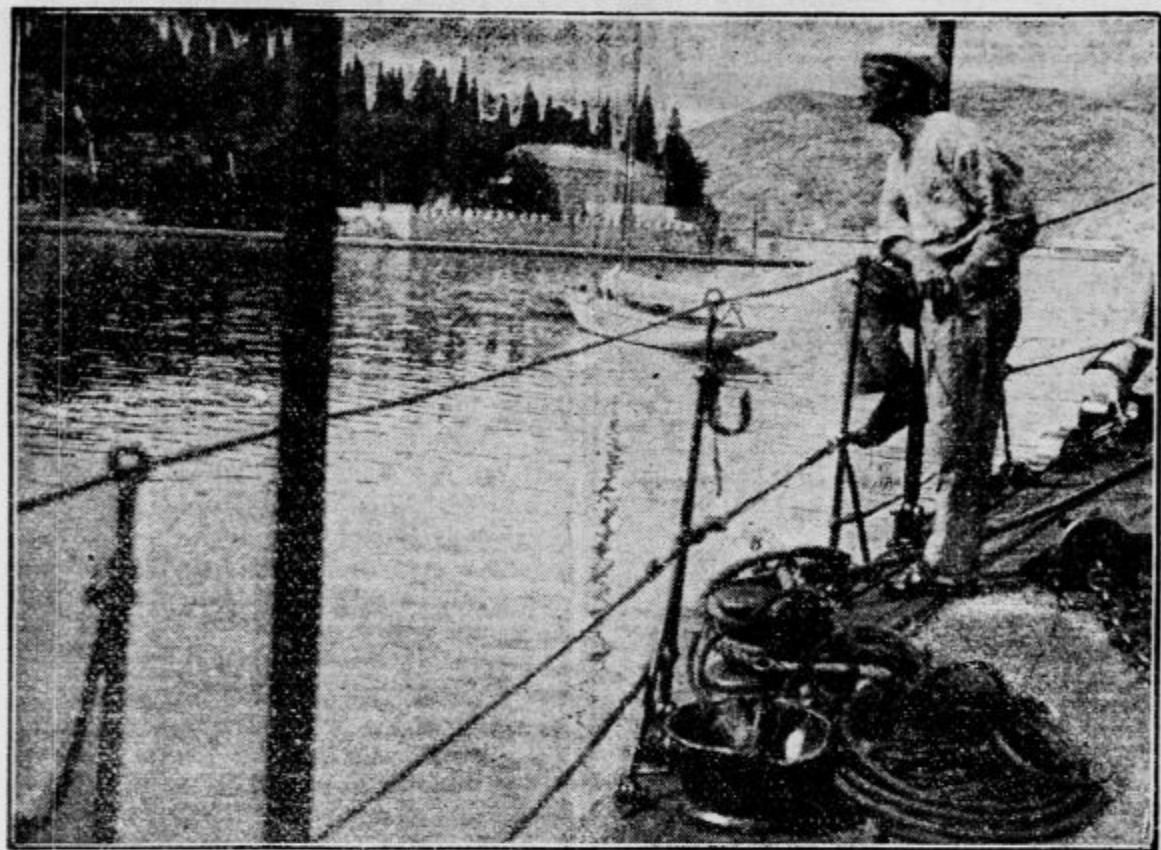
Vremenska napoved

Zagrebaška vremenska napoved za danes: Precej vedro, le ponekod nekoliko oblačno, v ostalem toplo in nekoliko vetrovno vreme.

Dunajska vremenska napoved za četrtek: Izpremenljivo vreme bo trajalo dalje, temperatura nad normalo, od časa do časa v prostih legah viharji zapadni vetrovi.

Naši kraji in ljudje

Jadranski dan

Ker je zgodovina učiteljica naroda, praznujemo razne spominske dneve, da črpamo zaupanje v bodočnost in dobimo smernice za delo, ki nas še čaka. Naši polki imajo vsako leto svojo slavo, ki spominja na dan ustanovitve in na velike preizkušnje. Naša mornarica pa slavi kot najpomembnejši dan v svoji zgodovini 31. oktober v spomin na oni slavnostni dogodek leta 1918, ko so na zastavnih drogih avstrijske vojne mornarice zaplapolale naše trobojnice. 31. oktobra 1918 je zastopnik našega Narodnega sveta v Pulju zahteval od vrhovnega poveljnika avstro-ograrske vojne mornarice, ki je bila tedaj večinoma usidrana v svojem glavnem pristanišču Pulju, da odloži svoje poveljstvo ter ga izroči Narodnemu svetu. Avstrijski vrhovni poveljnik se je zavedal, da tvori večino moštva in velik del častniškega zbora zavedni Slovani: Jugoslovenci, Čehi, Poljaki in poleg njih Rumuni. Vdal se je zahtevi in na vseh ladjah od Pulja do Kotora je zaplapolala jugoslovenska trobojnica. Šele potem, ko se je to že zgodilo, je avstrijski cesar Karol izročil mornarico jugoslovenskemu Narodnemu svetu. Avstro-ograrska mornarica je tako prišla v našo oblast po naši zaslugi. Zato je popolnoma razumljivo, da slavi naša vojna mornarica ta dan kot svoj rojstni dan, čeprav pozneje naša zastava ni ostala na vseh onih ladjah, temveč le na malem delu njih.

Z mornarico pa praznuje 31. oktober tudi vse naše Primorje, prav tako pa tudi vsi oni v zaledju, ki se zavedajo pomena dne, ko je na Jadranu zagospodovala jugoslovenska zastava in ko smo mogli reči, da ima tudi Jugoslavija vse pogoje pomorske države. Od 31. oktobra 1918 zaznamuje naša vojna mornarica velike napredke. Zgodovina nas uči, da jo moramo smatrati za hrbenico naše obrambe in varstva in da zaradi tega za njo nobene žrtve niso prevelike. Da je Jugoslavija najmočnejša država na svetu, lahko smemo in vednega lica poudarjamo vedno in povsod, zgodovina pa nas uči, da so vojne vedno bolj pogoste in vedno huje, čim bolj so narodi kulturni, in da so poželenja zavojevalnih držav vedno bila uperjena na pokrajine z velikim naravnim bogastvom. Na vprašanje, ali je naše morje vredno vseh žrtv, odgovarja že dejstvo, da je dolga stoletja prežal tuj pohlep na naš Jadran in da so srbski in hrvaški kralji, knezi in župani težili k svojemu morju, ker so ga smatrali za potrebno potrebnega za obstanek in razvoj svojih deželanov.

Za naše narodno gospodarstvo je naša morska obala, ki nam odpira prosto pot v svet, neprecenljiv zaklad. Naše morje omogoča širok gospodarski razmah države kot pomorske države, le izkoristiti moramo vse možnosti, ki se nam nudijo. V tem pogledu igra najvažnejšo vlogo naša trgovinska mornarica. Zače-

in raznimi pomorskim državam v Evropi in izven nje, ker posredujejo ta promet naše ladje! Vsaka naša ladja pomeni propagatorja za našo industrijo in poljedelstvo. Zato ima tudi prebivalec kontinentalnih krajev naše države največje interese na prospehu naše trgovinske mornarice.

Vzbujanje zavesti ali, bolje rečeno, poglobitev dejstva, da je morje naš največji zaklad, je kot svojo najvažnejšo nalogo prevzela Jadranska straža, ki je v kratkem času postala naša najmočnejša in najpopularnejša organizacija. Tudi za Jadransko stražo je 31. oktober velik praznik. Ves narod slavi današnji dan kot jadranski dan in organizacije Jadranske straže opozarjajo vso javnost na važnost in dobroto našega morja ter na pomen in koristi našega brodomstva. Posebno važno je, da se naši mladini vcepi prepričanje, da bo naša bodočnost slavna le, ako bo tudi Jugoslavija močna na morju in ako bo vsak naš državljan smatral za svojo vsako našo ladjo in vso morskobalo, ki se lahko glede svoje lepote kosa s katerokoli morskobalo sveta. Jadranska straža zastavlja vse svoje moči, da se bo povsod propagirala naša vojna mornarica in da bo med nami zakoreninjeno globoko prepričanje, da je morje s močno mornarico važen del jamstva naše svobode. Jadranski dan naj vsem Jugoslovenom predstavlja kot visok, vseh žrtv vreden ideal pomorsko silo Jugoslavije.

tek njenega razvoja je bil šele leta 1921, ko je bilo rešeno vprašanje razdelitve avstro-ograrske trgovinske mornarice med našo državo in Italijo. Tedaj je bilo priznано naši državi le okrog 100.000 bruto registrskih ton, in ob koncu istega leta je obsegala naša trgovinska mornarica skupaj z jadrnicami le 124.500 bruto registrskih ton. Potem se je to naša naša mornarica dvigala do leta 1932 ko je dosegla skoro 400.000 bruto registrskih ton. Potem je sledilo nazadovanje za približno 30.000 ton, kar pa je danes splošen pojav v vsem svetu. Danes prevažajo naše ladje iz tujih luk v domače in iz domačih v tuje blago. Koliko mornarjev in njih redbin živi od naše mornarice, za toliko pa je tudi večji trgovski promet med Jugoslavijo

Velika beograjska preseljevanja

Od oktobra do novembra preživljajo beograjski stano- vanjski najemniki razburiljive dneve

Beograd, konec oktobra. Vsako leto 1. maja in 1. novembra ter nekaj dni prej in pozneje nudi Beograd sliko razburiljivega preseljevanja. V Beogradu je namreč navada, ki je močnejša, kakor vse postavbe, da se stanovanjski najemniki selijo le maja in novembra. Na ta način je vsak najemnik po 6 mesecev vezan na najeto stanovanje. Stanovanja se odpovedujejo od lastnikov ali pa od najemnikov 1. aprila in 1. oktobra in potem vlada mesec dni veliko razburjenje, ki vpliva na vse mesto in mu daje tudi posebno sliko. V Beogradu je le malo najemnikov, ki bi imeli kakor pri nas četletne stanovanjske pogodbe. Lahko bi jih seveda imeli, a ker je bilo že od nekdaj tako, se selijo še danes novembra in maja.

Preplavljen z uradnim, obrtniki, s privatnimi nameščenci in delavstvom je Beograd že pred kakimi 20 leti izgubil značaj mesta malih posestnikov. Nekaj let so se množice stanovanjskih najemnikov selile iz starega mestnega dela v nova poslopja, potem pa se je povoden selitve usmerila spet nazaj pod stare krove. V prvih povojnih letih so bila nova stanovanja velika atrakcija, pozneje v dobi krize pa so spet prišla do veljave stanovanja v starih hišah. Že od nekdaj pa so beograjski stanovanjski najemniki ali kirajdžije, kakor jim pravijo, še večji reveži kakor sotrpini v drugih mestih. Nova, toliko zaželena stanovanja so bila takoj ob dovršitvi silno draga in visoke cene so se večinoma obdr-

žale še do danes. Poskočila pa so seveda tudi stara, v boljših časih zapuščena stanovanja, kakor hitro so hišni posestniki opazili, da bi se mnogi najemniki spet radi vrnil nazaj pod skromnejše strehe.

Od odpovedi do preselitve, to je mesec dni in še nekaj več, v družinah beograjskih najemnikov ni govora o redu in miru. Ulice so polne iskalcev stanovanj, odpovedana stanovanja pa seveda tudi. Cele rodbine so takorekoč na pohodu od ulice do ulice, od hiše do hiše, od nadstropja do nadstropja. V rednem času ni mogoče ne kuhati ne jesti in tudi ne počivati. V odpovedano stanovanje prihajajo od zore do mraka reflektanti in radovedneži, a tudi prijatelji in znanci, ki svetujejo to in ono. Kakor drugod, tako so seveda tudi v Beogradu boljše ona stanovanja, ki se dobe po prijateljskem nasvetu, kakor pa ona, ki jih svetujejo časopisne objave in listi po ulicah in v izložbah. Če le more, se najemnik takoj, ko je odpovedal, preseli na hrano in prenočevanje h kakemu prijatelju, doma pa pusti dečko, da od jutra do večera razkazuje stanovanje novim reflektantom. Razburjenje, ki se začne takoj po odpovedi stanovanja, primora marsikaterega najemnika, da odpoved spet prekliče ter se spet zaveže na 6 mesecev. Da bi pri tem dosegel boljše pogoje, ni niti misliti. Hišni posestniki so nepopustljivi. Od tega, kar so imeli, ne odnehajo, pa če bi jim bilo tudi v korist. Disciplinirani so do skrajnosti. Če se najde med njimi bela vrana,

PRI ZAPRTJU IN MOTNJAH V PREBAVI

vzeti xjutraj na prazen želodec čašo

prirodno **Franz Josefove** grenčice

Registrirano od ministrstva za soc. politiko in nar. zdravje št. br. 15.435 od 26. V. 1935.

Živi obiskujejo mrtve

Ljubljana, 30. oktobra. Neskončno lepa luč se je razlila nad pokrajino. Odele v hermelin se bleščajo planine, sam ožak Triglav strmi spet doli k nam v Ljubljano. Gozdovi naokrog so polni čudovitih barv — nad mestom in nad vsem pa kraljuje ljubljanski grad, ves v soncu, ki prigujeva toplino in prijazno.

Se je obilo cvetja po vrtovih. Vsesvetnice so se razvele, da jih je na goste kakor jagod na grozdu. Najlepše se bohotijo krikanteme — rdeče, bele, rumene, zlate. Vrtarji so napolnili z njimi svoje trgovine in izložbe; prekrasni spleti lovora in mnoge sveče nas opominjajo na praznik vseh mrtvih, ki je pred nami.

Trume romajo iz mesta proti Sv. Križu. Skoro ves dan teče procesija in vmes v presledkih hitijo rdeči avtobusi, polni žena in otrok, tistih, ki nesejo vence, cvetje in orodje in bi tega ne zmogli peš.

Pred Sv. Križem vam je pa okoliških otrok in žensk in delavcev, vsi z grabljicami in drobnimi motikami, vsi z vprašanjem in ponudbo na ustnih in v očeh:

— Kej za poravnat', prosim?

— Grob za poravnat', prosim?

Premno je odklonjenih in čakajo zaman ves dan, ali na večer morda le pridejo na vrsto, da kaj porihajo ali poravnajo, nanosijo peska, očistijo plevel in zalijejo cvetje, da se potem vsaj s kovačem prislužka vrnejo domov.

Pesek ponujajo fantje in očanci, beli in rumeni pesek tam od Roba in Lašč in izpod

Molnka. Stojte ob samokih vozovih, s lopato v roki, ob polnih samokih. — Kaj peska, gospa? Deset dinarjev, pa se pogovorimo in zapeljemo do groba!

Vse stojnice so že na svojih mestih in v dveh dolgih vrstah; kjer jih še večeraj ni bilo, je bilo vsaj zapisano na kolu: — Pomni! Ta prostor je oddan!

In danes je bilo spet kakor vsako leto na ponudbo: sveč belih in rdečih in zelenih, vencev in šopkov, podobice in različnega okrasja iz smrečja, fine praproti, mahu in vrtnih cvetk. In temno modrih vaz iz gline je pripravila lončarska zadruga iz Komende. Cesar ne prodaja starši od stojnicah, raznašajo otroci in ponujajo med trumami, ki pritekajo v procesiji proti Sv. Križu: »Kupite! Samo tri dinarje!« In zdaj pa zdaj se skregajo ti drobni barantači med seboj: »Ne znaš! Se za večerjo ne boš zaslužil, zguba!« — Mamijo jih slaščice in vonj kostanja, ki se peče ves dan v dveh, treh restavratskih pečicah...

Znotraj na pokopališču vse mrgoli, vse žisti, koplje, pleje in zdaj pa zdaj odjekne žvenk motike, ki je udarila ob kamen. Tiho in naglo se opravlja delo na grobovih, O, če bo solnce še naklonjeno take dobrotno, kakor zadnje dni, kako lepo bo okrašena božja njiva! S koliko ljubeznih krasijo ljubljanske družine pokopišča svojih dragih, ko je upanje, da ne bosta nalive in vihar razdejala okrasja!

Seveda se tudi na vojaških grobovih, okrog spomenika judenburških žrtv, ob skupnem

grobu naših literatov in drugod trudijo pridne roke. Vnema je tolika, da se človek še prav ne zave, da je na pokopališču. Le kadar zaklenkajo zvonovi v svetokriškem zvoniku, znanec novega mrliča, — tedaj se vse zgrne k cerkvi, da sprejme novega mrtvega gosta do sveže izkopane jame. Kakor list od veje se utruga zdaj ta, zdaj oni, — da ni dneva brez pogreba. In ko plove čez grobove žalostinka in se gubijo v nič poslovinne tesede govornikov, tedaj vsi po-

ki sklepa z najemniki ugodnejše pogoje, ga tekoj prisilijo, da ugodnosti prekliče in da se dosledno ravna po večini. Pred nekaj meseci je »Politika« poročala o nekem hišnem posestniku, ki je nameraval svojim stalnim najemnikom za vsaki 13. mesec ertati najemnino. Kmalu je bilo razglašeno, da je ta načrt propadel zaradi discipline. Kirajdžije pa se znajo tudi maščevati. Policijski kvarti in tudi sodišče imajo večkrat posla s takimi maščevalnimi zadevami. Najemnik se, recimo, pogodi za novo stanovanje ter hišnemu posestniku zgovorno pripoveduje, koliko premoženja ima njegova tašča, ki živi zunaj na vasi, a se bo po-

meje preselila v mesto. Ko kar mimogrede omeni, če ne bi se dalo napraviti stanovanjske pogodbe na taščno ime, je seveda lastnik silno zadovoljen. Kmalu pa se izkaže, da tašča tam zunaj v vasi nima prav ničesar pod milim nebom. Najemnik tudi nima toliko, da bi plačal, v stanovanju pa ostane vendarle 6 mesecev. Podobnih trikov je še več in ker se stanovanja odpovedujejo le dvakrat na leto, najemnik na tak način ne vozi slabo. Da bi vse to prenehalo in da bi bilo konec mučenja preseljevanja dvakrat na leto, bi se dalo kaj storiti samo na podlagi zakona o maksimiranju najemnin.

Valentin Fortič †

Ljubljana, 30. oktobra.

Davi okrog 3. je na svojem domu v Holzapflovih ulici po daljši bolezni preminul računski inšpektor mestnega dohodarstvenega urada Valentin Fortič, ki ga je kot vzornega uradnika, nacionalnega delavca in človeka cenila ne samo vsa Ljubljana, temveč vsi, ki so se bili kdaj v življenju srečali z njim.

Rodil se je Valentin Fortič 14. februarja 1883. v Železnikih na Gorenjskem. Nje-

gov oče je bil po poklicu fužinar, ki je s trdim, a poštenim delom preživljal svojo številno družino. Ko je bilo Valentinu ko. maj 6 let, mu je oče umrl. Mati se je z otroki — bili so štirje sinovi in dve hčerkici — preselila v Ljubljano, kjer je vsem z velikim trudom in ljubeznijo poskrbela za vzgojo in eksistenco. Ena hčerkica je mati direktorja TPD dr. Vrhnica, najstarejši Vojteh je strojni mojster mestne elektrarne. Tona je šef pisarne notranjega ministrstva v Beogradu, Ivan pa je bil trgovec v Idriji, odkoder se je moral pred italijansko okupacijo umakniti v Maribor.

Valentin je po dovršeni osnovni šoli sicer ostal brez formalne izobrazbe, a kot samouk si je z žilavostjo in vztrajnostjo pridobil obsežno strokovno znanje. Leta 1911. je stopil v službo pri mestnem dohodarstvenem uradu, kjer se je po zaslugi svoje naravne inteligence in delovne energije kmalu povzpelo na mesto računskega inšpektorja. V službi je bil sicer dosleden in strog, v zasebnem življenju pa je bil zmerom lojalen in uslužen ter je šel rad na roko vsakomur, če je le bilo v njegovi moči. Njegova služba mu je nakopala mnogo neprijateljev, a še večji je bil krog njegovih prijateljev in tovaršev, ki so visoko spoštovali vestnega in družabnega moža. Bil je vedno odločno naprednega mišljenja. Sokol na Taboru je z njim izgubil zvestega člana.

V aprilu je bil začel bolehati. Njegova trdna narava je dolgo kljubovala zavratni bolezni in prejšnji mesec je prišel celo v urad na delo. A vnovič je vrglo na bolniško posteljo, s katere ni več vstal. Jutri ob 16. bo iz hiše žalosti, Holzapflove ulice 17, poromal na svoje poslednje domovanje k Sv. Križu. Vrlemo možu trajen spomin, njegovim pa naše iskreno sožalje!

KINO SLOGA

Ljubljanski dvor Telefon 2730

Danes ob 16., 19.15 in 21.15 uri

premiera nepozabnega Ufa filma

BARKAROLA

Pesem iz »Hoffmanovih pripovedek« je postala v čarobni karnevalski noči usodna za dvoje ljubčih se mladih sre!

GUSTAV FRÖHLICH in LIDA BAAROVA

Najnovejši zvočni tednik s slikami z abesinskega bojišča in proslava padca Aduv v Rimu.

Vstopnice rezervirajte v predprodaji!

Obsojeni uničevalci rib

Ljubljana, 30. oktobra.

Banovinska uprava ima svoj poseben ribji revir od Tacna navzgor po Savi in Sori do Medvod odnosno Gorican. Ta tacenski ribji revir je edinstven v Sloveniji, kjer je ob času drstenja z lahkoto dobiti sulčje drstnice za umetno gojenje. Vsako leto dobe v tem revirju do 100.000 sulčjih iker, ki jih potem celo izvažajo v inozemstvo. Cena za 1000 iker je 250 Din. V ta revir prihajajo sulci iz daljnih krajev, celo od Trbovelj pripeljejo po Savi. Po končanem drstenju se sulci vračajo v svoje stalne kraje. Ni čuda, da je v času sulčje drsti spomlad izredno razvit tatinski lov na sulce. Ribji tatovi so že povzročili banski upravi veliko škodo. Sulce love ob tem času na vse mogoče načine. Streljajo jih z dinamitnimi patronami, s karabinkami, love jih z vilicami in mrežami in primerilo se je celo, da je tak ribji tat vlovil 8 kg težkega sulca, ko ga je zadel z debelim kamnom.

Pred našim kazenskim senatom so se vršile tri obravnave proti družbi, ki je bila obtožena cele vrste kriminalnih dejanj: eni ribje tatvine, drugi krivega pričevanja in celo posilstva. Na obtožni klopi je sedelo 7 obtožencev. Obravnava je bila za radi nekaterih mladostnikov tajna. Obtoženci so doma iz Gorican pri Medvodih. Včeraj se je vršila od 16. do 20. zaključna obravnava. Nekateri obtoženci so zanikali tatvine drugi pa priznali. Med drugimi sta bila obsojena zaradi sulcev in lipanov ključavničar Ivan Trampuž na 2 meseca zapora in Ivan Kavčič, šofer iz Ljubljane tudi na 2 meseca zapora, toda ta pogojno za 3 leta. Ostali ribji tatovi so prejeli kazni od 14 dni do 1 meseca. Neka trgovska sotrduca pa je bila obsojena zaradi krivega pričevanja na 2 meseca zapora. Cela afera traja že od lanske pomladi, ko so prišli na sled vsem tem tatvinam. Banovinska uprava je trpela tokrat okoli 1500 Din škodo.

Kupujte domače blago!

Domače vesti

* Borba odvjetnikov za obstanek. Odvetniške zbornice imajo svoje glavne skupščine in na vseh je mnogo govora o težki borbi odvjetnikov za obstanek. Odvetniški poklic preživlja v vsej državi težke čase zaradi splošne gospodarske krize. Glasilo zagrebške odvjetniške zbornice »Odvjetnik« naglašja v letnem poročilu o delovanju zbornice, da so slabe gospodarske razmere prisilile tudi v mestih mnoge odvjetnike, da se s svojimi strankami pogajajo na način, ki škoduje poklicu in ki bi se dal uvrstiti celo v neoljalno konkurenco, ker podkopava fakultativne tarife ter paralizira učinek akcije odvjetniške zbornice, da bi tarifni ostali v veljavi. Veliko škodo trpijo odvjetniki tudi zaradi tega, ker se počasno rešavajo razne zadeve zaradi preobremenitve višjih sodišč. Zagrebška odvjetniška zbornica je v preteklem letu vpisala 29 novih članov, izbrisala pa jih je 34 in je med njimi 25 takih, ki so se zaradi premajhnih zaslužkov odrekli izvrševanju poklica. Tudi poročilo sarajevske zbornice, ki zmanjkuje zmanjšanje članstva. V vsej Hercegovini je danes samo še 30 odvjetniških pripravnikov, od teh so v Sarajevu samo 4, dočim je bilo prej nekdanj tam več odvjetnikov, ki so imeli po tri koncipiente. Zaradi tega pa imajo dobre posle zakotni pisarji.

* Znanost v službi reda in pravice. Preiskava strašnega zločina nad gluhozmo dekle nudi spet najboljši dokaz o velikem pomenu kemičnega laboratorija pri preiskavanju zagonetnih zločinov. Proti konduktoru Cijvi, morilec nesrečne Katicice, ni bilo sprva nobenih tehničnih dokazov. Dovolj časa je imel, da je opral svojo obleko, in ko se je od znotraj razpraskal nos in povzročil krvavenje, je imel dobro opravilo za krvave madeže, ki so se ostali. Kemični laboratorij pa je natančno razkloval kri žrtve od krvi morilca in z ultravioletnimi žarki je našel tudi one krvave madeže, ki jih je morilec skoro popolnoma opral na svoji obleki. Vodja sodno medicinskega inštituta prof. dr. Edvard Miloslavč je po lastni iniciativi ustanovil kriminalistični laboratorij, ki se je sedaj izkazal za največji uspehom. Prof. Miloslavč je več let deloval na medicinski fakulteti v Clevelandu in si je tudi tam pridobil sloves izvrstnega kriminalista. Posebej uspešno je sodeloval pri razkrinkanju kralja ameriških gangsterjev Al Caponeja.

NEOBVEZNO si oglejte KLOBUKE IN ČEPICE

V NAJNOVEJŠIH OBLIKAH IN NAJBOLJŠIH KAKOVOSTIH PRI

MIRKO BOGATAJ, LJUBLJANA — STARI TRG 14.

* Nove telefonske zveze. Uveden je telefonski promet Zagreb — St. Jakob in Derezeg — Strobel, — Tschendorf am Weissensee in Unterach am Attersee. Taksa za navaden razgovor treh minut znaša 420 z. fr. za zveze med Zagrebom in vsemih teh krajev. Prav tako se uvede telefonski promet med Bledom — Gospo Sveto, Wolfgangom in Feklabruckom ter med Zagrebom in Eisenstadtom. Taksa za navaden razgovor treh minut znaša 150 z. fr. v relaciji Bled — Gospa Sveta, 345 z. fr. v relaciji Bled — St. Wolfgang in Feklabruck in 420 zlatih fr. v relaciji Zagreb — Eisenstadt. Razgovori se lahko začnejo od 1. novembra.

* Odprte planinske postojanke Osrednjeja Drstva SPD. Erjavčeva koča na Vršču je oskrbovana ob sobotah in nedeljah in praznikih. Ob Bohinjskem jezeru vabita na odhiti postojanki Zlatogor in Sv. Janez. Orožnova koča na Orni prsti je odprta ob sobotah in nedeljah, ako je lepo vreme. V Kamniških planinah so stalno oskrbovani Dom na Kravcu in koča na Veliki planini; izleti k tem postojankam ter bivanje v njih je zelo prijetno. Dom v Kamniški Bistrici je dostopen tudi onim izletnikom, ki vporabljajo avtomobile, ker je vznožje cesta v najlepšem stanju; pešce vabi nova pešpot na desnem bregu Bistrice.

* Službeni list dravske banovine od 30. t. m. objavlja med drugim izpremembe uredb o zaščiti denarnih zavodov in njihovih upnikov, o osebnih in rodbinskih dokladi državnih uslužbencev in upokojencev in o volitvah svetnikov trgovinskih industrijskih in obrtnih zbornic. Objavljen sta tudi poslovnik strokovnega odbora pri oddelku za carine finančnega ministrstva ter pojasnilo o carinjenju alkohola.

* Uradne ure pri sodiščih. Pri okrožnem, sreskem ter občinem sodišču v Ljubljani se uraduje od 1. novembra t. l. dalje dnevno od 7.30 do 14. ure ob delavnikih in od 9. do 11. ure ob nedeljah in praznikih. Vse ta časa je odprto vložiti šče teh sodišč.

* Državo posestnikov novih hiš naznanja, da ima sedaj svojo pisarno v Ljubljani, Tyrševa cesta 37 b. Poštni dom. Uradne ure so od 15. do 17. ure.

* Poročilo. Včeraj sta se na Vranskem poročila g. Pavel Armetič, svetnik direktorice državnih železnic v Subotici, in gđ. Anica Šerkovala, hčerka uglednega banovinskega zdravnika g. dr. Edvarda Šerka na Vranskem. Iskreno čestitamo.

* Viničarja je zgorela. V eni izmed zadnjih noči je nastal ogenj v Gradiškaku v viničarji posestnika Čuša Lorenca iz Gerlinev. V viničarji sta stanovala viničarja Suen Ivan in Ina s svojima otrokoma v starosti do treh let. Vsa družina je bila v trdnem spanju, ko so iz zgradbe že švigali ognjeni jeziki in so družino morali na nevarnost opozoriti sosede. Na pomoč so prileteli gasilci iz Juršincev in rešili 16 povrnjakov vina. S poslednjim so zgoreli vse pohištvo, obleka in ves živež. Kako je ogenj nastal, se ne ve.

* Junaka iz Ljake je rešila operacija. V bolnišnici v Vinkovcih so operirali znanega atletičarja Matijevega, ki ga je, kakor znano, ostrelil njegov 10letni sin Nikica. Operacija je uspešla in, če ne bo kakih komplikacij, bo Matijević prebolel nevarno rano.

* Vsa vas v paničnem strahu pred steklinom. V vasi Zrnovnici, ki je komaj 10 km oddaljena od Splita, je zavladala strašna panika. Pred dnevi je pobesnel ovčarski pes na skupnem pašniku na Mosor planini ter povzročil in ogrozil preko 20 ovac. Vsaščani so psa ubili, oklane ovce pa so pojedli, da ne bi šle v nič. V revni vasi so bile nekaj dni velike gostije in nihče ni mislil na pretočno nevarnost. Nevarnost jim je bila predočena šele potem, ko je prišel v vas sreski veterinar, ki je izkopal ubitega psa ter poslal njegovo glavo spitskemu higijenskem zavodu. Tam so ugotovili, da je bil pes stekel. Vse vaščane, ki so jedli ovce, so odpeljali na preiskavo v ambulanco raznih higijenskih zavodov.

* Knjižice, ki jih ne bi smeli pogrešati v nobeni slovenski sprejemnici. Med te spadajo brez dvoma Jakopičev zbornik Album slovenskih književnikov, Cankarjev zbornik in Juheljni zbornik Otona Zupančiča. Ta reprezentativna dela so trajne vrednosti. V Jakopičevem zborniku najdete največjega sodobnega slikarja Slovencev v besedi in sliki, Album slovenskih književnikov vam omogoča neposredni stik z zunanjimi liki, ki so ustvarjali slovensko dušo in slovensko kulturo. Cankarjev in Zupančičev zbornik pa posvečata tema dvema vrhovoma slovenske besede in književnosti strani, ki so trajne vrednosti. Pokažite tuju s temi knjigami bogastvo našega domačega duhovnega življenja. Vrzite iz svojih sprejemnic tujo brezpomembno navlako in preskrbite si ta dela, ki so tudi po svoji zunanji opremi nedosegljivi okras Vaših sprejemnic in s tem Vas samih. Tiskovna zadruga Vam vrhutega da te knjige z izdatnimi plačilnimi olajšavami.

* Objedele oblike barva v različnih barvah in plisiru tovarna JOS. REICH.

Iz Ljubljane

* Komemoracija za pokojnim dr. Ivanom Oražnom. Na dan vseh svetih se bo vršila ob 1/11. dopoldna na pokopališču pri Sv. Križu ob grobu žalna komemoracija za pokojnim dr. Ivanom Oražnom. Tovaršiki akademiki, zlasti oni, ki uživajo pokojnikovo ustanovo, ste vabljeni, da se udeležite v čim večjem številu in storite s tem svojo častno dolžnost. Sodeloval bo tudi Akademski pevski zbor.

* Spominjska svečanost na vojaških grobovih. Udrženje rezervnih oficirjev in bojnikov, Zveza dobrovoljcev in Udrženje vojnih invalidov in Ljubljani vabijo člane, udeležence iz svetovne vojne, s odtokom umrlih in padlih vojakov in jugoslovenskih kadrovanj in vse meštane, da se tudi letos udeležijo spominjske svečanosti na dan Vseh svetih ob pol 16. na pokopališču pri Sv. Križu v Ljubljani v gaju okrog spomenika na denburških žrtveh. Meštane vabijo, da tudi letos prinesejo cvetje in priležne lučke tudi na najbolj pozabljenih skupnih vojnih gomilah. Tradicionalno žalno slavlje na vojaških grobovih se bo letos vršilo takole: 1. Godba otvori svečanost z religioznim koralom 2. združeni pevski zbori zapoje prvo žalostinko; 3. govor garnizijskega kurata; 4. bivši vojni kurati odmolijo cerkvene molitve in zapoje »Reši nas, o Gospod!; 5. pevski zbor zapoje žalostinko; 6. godba zaključijo svečanost. Na Vernih duh dan ob 9. dopoldne pa bo v frančiškanski cerkvi maša zadušnica za vse naše fante in moše, h kateri se vabijo vsi Ljubljani.

* Žalno svečanost v počastitev spomina v svetovni vojni padlih in umrlih vojakov privedi skupina bojnikov Ljubljana-Sv. Peter. Na praznik Vseh svetnikov bo ob pol 11. sv. maša s kratkim govorom, nato pa bodo pri spomeniku ob cerkvi slovesne žalne molitve za umrle, kratak žalni govor in petje žalostink. Pri maši in pri spomeniku bodo pod vodstvom g. Rupnika peli združeni šempetrski moški zbori. Vljudno vabljeni svoji umrlih vojakov in drugo občinstvo, da se te žalne prireditve udeležijo v velikem številu, da se jim tako vsaj nekoliko oddolžimo za njih žrtve.

IZBORNO PORTUGALKO iz Repice, ZAGREBSKO GRAND pivo in temno TOMISLAV toči

HOTEL ŠTRUKEL

* Žalna svečanost na Suhem bajerju bo kakor običajno tudi letos na vseh svetnikov praznik ob 11. dopoldne. Žalne obrede opravi župnik g. Janjo Barle, žalostinke pa zapoje Sentjakobsko pevsko društvo. Dolžnost nas vseh je, da se v čim večjem številu udeležimo te svečanosti.

* Sokol I. Ljubljana—Tabor obvešča svoje članstvo, da je preminil njegov svetnik član brat Valentin Fortič. Pogreb bo danes ob 4. dopoldne iz hiše žalosti Holzapflove ulice št. 17. Društvo poziva svoje članstvo, da spremi pokojnega brata na njegovi zadnji poti v čim večjem številu. Udeležba v civilu z znakom. — Obenem obvešča članstvo, da bo v petek 1. novembra ob pol 14. v veliki dvorani na Taboru spominjska svečanost za vsemi umrli brati in sestrami Sokola I. Ob tej priložnosti se bomo spomnili imenoma vseh bratov in sester Sokola I., ki so umrli v času od 1. novembra 1934 do 31. oktobra 1935, kakor tudi vseh v tem času umrlih najbližjih sorodnikov in svojcev naših članov in članic. Vabimo k udeležbi na tej žalni svečanosti, ki jo Sokol I. vsako leto na ta dan posveča spominu vseh svojih dragih, nepozabnih pokojnikov. Uprava.

* Za siromašno ljubljansko dečo. Društvo Skrb za mladino bo tudi letos pobiralo pred pokopališčem pri Sv. Križu in Sv. Kristofu na dan Vseh svetnikov in Vernih duh prostovoljne prispevke za siromašno dečo. Organizirano bo tako zvani številni novič in bo tudi najmanjši dar hvaležno sprejet.

* Tradicionalni »Slovenski večer« bo 11. januarja 1936. v Sokolskem domu na Taboru. Vsa društva prosimo, da tega dne ne prirejejo svojih prireditev. JNAD Jadrana.

* Dramski tečaj Zveze kulturnih društev bo otvorjen 15. novembra. Interesent: in prijatelji dramske umetnosti naj se vpišejo v pisarni ZKD, Kazina, 41 nadst. kjer dobe tudi vse potrebne informacije. Vplena stane 10 Din.

ELITNI KINO MATICA

TELEFON 21-24

Danes senzacija za Ljubljano

Prodaja se premiera vefilma

BENGALI

Največji film o Indiji. Film sodobnosti. Delo kakršno se ustvari samo vsakih 10 let eno. Razkožje in bogatstvo maharadž. Junaštva bengalskih sulčarjev. Ljubezen, spletko, humor, petje, šala in smrt. Senzacionalna romanca, ki nam pokaže dvojno lice Indije. Nemški dialog. Predprodaja od 11. do pol 13. ure. — Predstave ob 4., 7., in 9 1/4 uri.

REZERVIRAJTE VSTOPNICE!

* Rdeči križ in obisk predstavnikov glavnega odbora. V poročilu o tem obisku je bilo tudi objavljeno, da sta bila skupno kosilo in skupna večerja z zastopniki banovinskega odbora. Ker se je to poročilo napetostno tolmačilo, ne prosim dravski banovinski odbor društva Rdečega križa za objavo, da se je vršila le skupna večerja, katero so si pa plačali udeleženci sami.

* Na koncertih slovenske intimne glasbe se bodo izvajale skladbe za klavir, za glas s spremljevanjem klavirja odnosno orgel, dalje skladbe za violino in klavir. Napisali so jih skladatelji Sturm France, dr. Danilo Svara, Slavko Ostere in Božidar Leskovic, izvajajo jih pa priznani naši umetniki: g. Franja Golob-Bernotova (alt), g. Vi. d. Hribar-Jerajeva (violina), gđna Štefka Korenčanova (sopran), g. Bogo Leskovic (čelo), g. Marjan Lipovšek (klavir) in g. dr. Danilo Svara (klavir in orgle). Koncert bo v okviru intimnih koncertov Glasbene Maticice v ponedeljek 4. novembra ob 20. v Hubadovi pevski dvorani. Sedeži po 10, stojšča po 5 Din so na prodaj v knjigarni Glasbene Maticice.

* Šentjakobčani ponovno v nedeljo 3. novembra ob 20.15 poslednjič Govekarjevo ljudsko igro s petjem »Legionarij«. V glavnih vlogah nastopijo: Petrovičeva, Cerničeva, Bučarjeva, Hanžič, Karus, Lavrič; v ostalih vlogah ves ansambl odra. Kdor se hoče nasmeljati krojaču — prostovolju Ježu (Lavriču), naj poseti predstavno. Občinstvo opozarjamo na fotografske posnetke, razstavljene v izložbah ljubljanskih trgovin. — Prodaja vstopnic v nedeljo od 10. — 13. in 15. — 17. ter eno uro pred predstavo.

* Občni zbor sreske organizacije JNS za mesto Ljubljano se bo vršil v soboto 9. novembra ob 20. uri v mali dvorani Kazine I. nadstropje.

* ZKD predvaja film »Atlantika«, ki predstavlja strašno katastrofo orjaškega parnika »Titanica«. V filmu nastopijo priznani umetniki kakor Willy Forst, Franz Lederer, Fritz Kortner in drugi. Predstava danes ob 14.15 uri. Vstopnina 3.50, 4.50, 5.50 in 6.50 Din.

* »Bengali«. Največja senzacija kinematografske sezone je tu. Je to film »Bengali«, ki nam kaže dvojno lice zagonetne Indije. V Ljubljani zanesljivo se nismo videli filma, ki bi bil po svoji tehniki in vsebini zanimivejši od tega vefilma. Predvajati se bo začel danes v Elitnem kinu Matic. Ne zamudite prilike!

* Tečaj za smučarsko telovadbo, katerega priredi Slovensko planinsko društvo v Ljubljani, prične v torek dne 5. novembra t. l. ob pol 20. uri v telovadnici II. državne realne gimnazije na Poljanski cesti. Tečaj bo vodil smučki učitelj JZSS g. Janez Kveder. Ako bo dovolj prijaviteljev, bo tečaj ločeno za gospode in dame po dogovoru na prvem sestanku. Prijave sprejema najkasneje do ponedeljka dne 4. novembra t. l. pri sarni SPD, Ljubljana, Aleksandrova cesta 4, telefon 29-63.

* JNAD Jadrana. Seja plenarnega odbora bo v soboto 2. novembra ob 4. Obvezna je za vse načelnike in referente. — Novinci v ponedeljek 4. novembra ob 11. bo obvezen sestanek v tajništvo.

* Brezplačen tečaj češkega jezika. Kakor vsako leto, bo priredila tudi letos J. č. liga v Ljubljani brezplačen pouk češkega jezika za širše sloje. Ta tečaj je pristopen vsakomur. Vpisovanje se bo vršilo v sredo 6. novembra v Sentjakobski šoli od 18. ure dalje. Poučeval bo univ. prof. dr. Vl. Burlan. Kakor vsako leto, tako se je tudi letos priglasiло za posebne kurse češkega jezika, katere prireja J. č. liga v Ljubljani za srednješolce, izredno mnogo dijakov. J. č. liga računa z več sto dijaki. To številno najboljšo dokazuje zanimanje široke javnosti za bratsko češko-slovaško republiko.

* Prof. France Kralj razstavlja v Jakopičevem paviljonu le še nekaj dni. Ogled si je še pravočasno, zlasti v teh dneh bo zanimiva, ker vsebuje različne nagrobne spomenike modernih oblik, dalje razne religiozne kipe in reliefe, kakor Kristus, Madone i.t.d. Pri blagajni je na razpolago ilustriran katalog z uvodom, ki pojasnjuje težnje današnjega likovnega ustvarjanja.

* Združenje mesarjev in klobasničarjev v Ljubljani, obvešča občinstvo, da bodo mesnice in mesarske stojnice ob nedeljah zaprte, in sicer od 1. novembra do 1. aprila, zato pa bodo ob sobotah odprte do 19.

* Združenje brivcev, frizerjev i.t.d. v Ljubljani sporoča občinstvu kakor tudi svojim članom, da bodo brivnice in česalni saloni na praznik Vseh svetnikov od 1/8. do 12. ure odprti.

* Trg pred praznikom. Včerajšnji trg ni dan ni bil preveč živahen. S sedmjem je bil eredenje preskrbljen. Razmerno precej je bilo gob (8 do 10 Din kg). Krompirja so pripeljali iz raznih krajev okolice in Gorenjske do 30 voz. Na debele je bil po 70 do 75 par kg. Do 35 voz zeljnatih glav je čakalo kupcev do poznega popoldneva. Zeljnatih glav se bilo po 45 do 50 in celo 60 par kg. posamezne glave pa od 1 Din naprej. Cvetlični trg je kazal prav pestro sliko. Vse polno krizantem belih, rdečih in drugih barv je bilo razstavljeno. Krizanteme v lončkih so bile od 3 Din naprej. Šlana je po mnogih vrtovih osmoldila dalje, zato jih ni bilo toliko na trgu. Zelo mnogo je bilo vencev iz zelenja, zlasti smekovih, ki so bili po 6 Din do 10 Din. Kupčija je bila v splošnem srednja.

* V Abesinijo, so hoteli. V Ljubljani so si izmislili neki učenci drzen načrt pohoda v Abesinijo. Skrivaj so se odpravili, ko bodo dospeli v Abesinijo, v vili na daljino pot. Sklenili so, da se bodo abesinski Rdeči križ in stregli ranjenim Abesincem. Dospeli so že do Logatca, kjer so jih oblastva prišla ter odpravila nazaj v Ljubljano k staršem.

* Drevo točno ob 20. redna plesna vaja JNAD Jadrana ob zvokih priljubljenega Ronny-jazza. Cenjene plesalke in plesalci čaka prijetno iznenađenje — nova družabna igra. Odbor.

* Izročeni v sodne zapore. Uprava ljubljanske jeletnišnice je sprejela v varstvo 7 kriminalnih tipov. Orožniki z Jezice so pripeljali v zapore 21-letno Angeleco, ki je osumljena vlioma pri posestniku Franu Pečarju na Črnučah, ko mu je pred dnevi odnesla razno žensko obleko in blago v vrednosti 1200 Din. Ljubljanska policija je spravila v sodne zapore tri vandalske ponočnjake in pijance, ki so zlasti besneli po šmartinski cesti. Razbijali so šipe po stanovanjih in napravili 40 2000 Din škodo. Eden te družbe, Stanko, je v dvorodu na Taboru vzel nekemu moškemu večjo steklenico vina, ga popil in steklenico razbil. — Na opuščenem pokopališču pri Sv. Kristofu se prav za praznike dogajajo razne tatvine. Tako sta dva nepridiprava, ki jima pošteno delo smrdi, izkušala odnesti z nekoga spomenika pločevino in s strohe neke grobnice celo bakreno ploščo. Tudi ta dva sta bila spravljena v sodne zapore.

* Nadaljevalni plesni tečaj s poukom četvorke je danes in vsak četrtrek v Jenkovi šoli — Kazina. Začetniki točno ob 8. zvečer. V soboto plesna večja z zabavo. Posebne plesne ure vsak dan.

Iz Celja

* Odhodnico upokojenemu šefu davčne uprave, davčnemu inspektorju g. Ivanu Stančiču, so priredili davčni uradniki v soboto zvečer. Z g. Stančičem zapuška davčno upravo odlični, objektivni in odločno nacionalni uradnik. Ob upokojitvi mu iskreno želimo, da bi užival pokoj dolgo let v zdravju in zadovoljstvu.

* S steklenico po glavi. V noči na sredo sta se v neki celjski gostilni spri 27letna sobarica Pavla in 24letna natakarica Marica. V prepriju je Pavla s steklenico večkrat udarila Marico po glavi. Hudo poškodovano natakarico so prepeljali v bolnišnico, sobarico pa aretirali.

* Tat v hlevu. Neznat tat je ukradel delavcu Milanu Amonu z njegove postelje v hlevu na Kralja Petra cesti 41 rjavo obleko, v kateri je bilo 640 Din, blago za eno obleko in podlogo.

* Samo danes do 18. ure je še čas, da obnovite srečke državne razredne loterije v podružnici »Jutrca« v Celju.

* Kino Union. Danes ob 16.30 in 20.30 vefilma »Fantom X« in zvočni tednik.

Iz Maribora

* Iz profesorske službe. Profesor Anton Oven je z mariborske klasične gimnazije premeščen v Ljubljano na humanistično gimnazijo.

* Opozorilo obiskovalcem pokopališčal. Avtobusni promet mestnih podjetij opozarja občinstvo na naslednje: posebni avtobusi za obisk pokopališč na Pobrežju bodo v prometu: danes ob 10. ure dalje, jutri ob 8. dalje, v soboto, 2. novembra ob 14. dalje in v nedeljo, 3. novembra ob 14. ure dalje. Na dan vseh svetnikov bo prodaja vozniških listkov na Glavnem trgu. V svrhu lažjega odvijanja prometa se občinstvo naproša, da se strogo drži navodil službojčega osebja avtobusnega prometa. Istočasno se opozarja, da se 1. novembra popoldne enako kot vsako leto ne vrši promet na progah Limbuš, Ruše, Pesnica in Sv. Peter.

* Štefje pokopališčnih obiskovalcev bo tudi letos na vseh svetih dan organiziralo tujakšnje Slovensko žensko društvo. Prispevke se bodo pobirali v prid revežem, predvsem pa v prid revnim materam.

* Uradne ure na sodišču in sicer pri sreskem in okrožnem sodišču bodo s 1. novembrom od 8. do 14. Stranke se sprejemajo od 8. do 13.

* Milijon dinarjev več izkazuje napredek lanskemu proračunu proračunski predlog za socialno skrbstvo v novem mestnem proračunskem osnutku. Ta narašček proračunske vsote gre na račun predvidenega izdatka prispevkov »Pomožne akcije«.

* Požar. Pogorelo je gospodarsko poslopje posestnika Karla Kranerja v Selnici ob Muri. Zgorela je slama, seno in poljski stroji. Ogenj je nastal v svinjaku in se je od tam razširil na gospodarsko poslopje. Škoda znaša 75.000 Din.

* Krava št. XII. promenira. O polnoči je našel stražnik Ob brodu kravo brez lastnika. Spravili so jo k Vlahoviču v hlev. Najdena krava ima znamenje XII.

* Namesto domov na dopust v tujini v svežo gomilo. Jožef žuran, doma iz Velikega vrha pri Sv. Barbari, je živel v Vel. Kikindi. Te dni so njegovi straži prešli obvestilo, da pride koncem oktobra domov na dopust. Starši pa so kmalu za tem prejeli drugo pismo, v katerem je bil to sporočilo, da se je mladi Jožef žuran smrtno ponesrečil.

* Smrtna nesreča pri trganju grozdja. 62 letna posestnica Ana Čehova iz Turnišča je doma na dvorišču po bratji trgala grozdje in z lestve padla na trda tla. Hudim poškodbam je kmalu podlegla.

* »Specialist« na konjske opreme. Pred okrožnim sodiščem se je včeraj zagovarjal 27 letni posestniški sin Anton Pernat iz Leskoveca pri Slovenski Bistrici. Odedel je ravnarok dveletno zaporno kazen, pa je prišel domov pokradel 10 posestnikom konjske opreme, ki jih je nato prodal v Zagrebu. Obsojen je bil na leto dni strogega zapora ter na izgubo častnih državljanških pravic za dobo 2 let.

* Ker je razpečaval ponarejene 20 dinarske kovance, je bil včeraj pred malim kazenskim senatom, obsojen 28 letni posestniški sin Franc Matuš iz Šalovec na 2 meseca zapora in 500 Din denarne globe. Soobtoženi 31 letni posestniški sin Janez T. je bil oproščen. Tretjega obtoženca ni bilo k razpravi.

Zvočni kino Ideal

Danes ob 4., 7. in 9 1/4 uri

DVE URI SMEHA

Stan. in Olio nerazdružljiva v filmu

VSE ZA DENAR

Smeš! Šala! Smeš!

Vstopnina 4.50, 5.50 in 11 Din.

* Prvega so do smrti zmrcavili. Čruguemu so žile presekali, tretjemu obraz razrezali. Krvavi dnevi so bili v Gorjki Bistrici. Mladega posestnika Otona Lebarja so pijani fantje, oboroženi z vilami, noži in sekirami, izvlekli iz slame, kjer se je pred njimi skrli, ter mu zdrobili kosti na hrstu in razsekali glavo, da je na mestu izdihnil. Lebar zapuška mlado ženo v blagoslovljenem stanju. Za ubijalci se vršijo poizvedbe. — Jošku Škafarju je druga skupina napadalcev prerezala žile na roki, Ignaciju Šerčetu pa razrezala obraz.

* Med spanjem skrodeni. Včeraj jutraj sta dve kmetici, ki sta peljali z Dravskega polja na mariborski trg kletke puranov, v bližini tako zvanega »Ptujkega lesa« med Sv. Miklavžem in Mariborom utrujeni zaspi. Ko sta prišli v Maribor, sta opazili, da je izginila kletka s 12 purani. Tezenski orožniki so preiskali ves »Ptujski les« in našli ukradeno kletko s purani ter prijeli dva osumljenca.

* Blazen sin usmrtil očeta s sekiro. Včeraj dopoldne je mali kazenski senat razpravljal o smrti 67-letnega Jakoba Kerca iz Otovcev, ki ga je njegov blazni sin dne 3. septembra t. l. s sekiro do smrti pobil. Blazni sin Ljudevit Kerec je po izvršenem uboju zbežal v gozd, kjer so ga nazadnje orožniki našli. Sodni psihatri so izjavili, da je obtoženi Kerec Ljudevit umoboljen. Na podlagi tega je senat odredil, da se Ljudevit Kerec odpremi v umobolnico.

Iz Tržiča

* Kino Nadišar predvaja danes in jutri na praznik krasen film »Ukradli so ji otroka« (Kje je dete gospodične F?), s barvasto predigro »Pripovedke iz mlina«.

Iz Litije

* Dame! Nudi se vam prilika trajnega kodranja las doma za 70 Din z najnovejšim aparatom znamke »Ideal« pri Bogomilu Drnovšku. Solidno delo.

Iz Ptuja

* Državni praznik ČSR je JČL s Sokolom lepo proslavila. Proslava je bila v prostvetni dvorani »Mladike« in jo je otvoril z nagovorom predsednik JČL g. dr. Bradna. Mladinski pevski zbor mešanske šole je pod vodstvom učitelja g. Hasla zapel čekoslovaško himno. Za tem je imel gimnazijski ravnatelj g. dr. Kovčič zanimivo predavanje o prevarnih dnevih 1. 1918. v Pragi. Dvorana je bila nabito polna. Proslavi sta prisostvovala tudi sreski načelnik g. dr. Vidic in mestni predsednik g. Jerše.

* Ptujke komunalne zadeve. V ponedeljek se je vršila pod predsedstvom predsednika g. Jeršeta javna občinska seja, ki ji je prisostvoval kot zastopnik bana sreski načelnik g. dr. Vidic. Predsednik je poročal, da je ponovno interveniral pri banški upravi zaradi nakazila nadaljnega kredita iz bednostnega sklada za regulacijo Grane, da bi se zaposlili številni brezposelni. Uspeha pa ni bilo, ker so krediti že izčrpani. Mestna občina je obnovila akcijo za uvedbo še enega vlaka na prago Maribor—Ptuj. Dalje je poročal o zgodovinskih izkopavanjih na Hajdini, ki jih vodi univ. prof. g. dr. Schmid, ki mu je v imenu mesta izrekel zahvalo. Iz poročila upravnega odseka sledi, da se bo tudi v Ptuj ustanovila šolska poliklinika. Dalje se je med drugim obravnavalo tudi vprašanje posojila za investicije in konverzijo dolgov pri Mestni hranilnici in za zgradbo glavnega zbiralnega kanala in kanalizacijo v skupnem znesku 3.500.000 Din. Posojilo naj bi se dobilo pri Državni hipotekarni banki. Odobri se je tudi poročilo ubožnega sveta s sklepom, da se napravi na finančno ministrstvo ponovna vloga, da se dovoli pobiranje povisane uvoznice za podpiranje brezposelnih. Na predlog g. Senčarja Milka je občinski svet soglasno znižal uvo

Gospodarstvo

Naša trgovina z inozemstvom

Naraščanje našega izvoza v prekomorske države

Zedinjene države

Na peto mesto v naši izvojni statistiki so letos prišle Zedinjene države, kamor se je naš izvoz v zadnjih letih naglo povečal, tako da smo letos prvič dosegli v prometu z Zedinjenimi državami priložnostno izravnano bilanco. Naša trgovinska bilanca z Zedinjenimi državami se je zadnja leta gibala takole (v milijonih Din):

	izvoz	uvoz	saldo
jan-sept. 1932.	16.0	99.9	-83.9
jan-sept. 1933.	36.0	107.2	-71.2
jan-sept. 1934.	118.3	163.0	-44.7
jan-sept. 1935.	148.1	153.3	-5.2

Naš izvoz v Zedinjene države, ki je pred tremi leti znašal komaj 16 milijonov, se je letos povzpela na 148 milijonov. Čeprav se je medtem tudi uvoz iz Zedinjenih držav povečal za 50%, je znatno večji dvig izvoza vendar omogočil, da se je naša pasivnost skrbila od 84 milijonov Din v prvih treh četrtletjih 1932 na razmeroma majhno vsoto 5 milijonov Din v letošnjem prvem.

Anglija

Stično povečanje izvoza vidimo tudi v prometu z Anglijo, čeprav je tu pasivnost še prav znatna. Naša trgovina z Anglijo se je zadnja leta razvijala takole (v milijonih Din):

	izvoz	uvoz	saldo
jan-sept. 1932.	27.4	167.3	-139.9
jan-sept. 1933.	38.2	215.3	-177.1
jan-sept. 1934.	86.4	262.3	-175.9
jan-sept. 1935.	123.2	265.3	-142.1

Podražitev usnja in čevljev

Na mednarodnem trgu za sirove kože se že nekaj mesecev opaža stalno dvigovanje cen. Sirove kože, zlasti goveje, so se v kratkem času podražile za okrog 50%. Ker je promet s sirovimi kožami prost in ne obstoja nikakoli uvozna ali izvozna carina, so se tudi pri nas cene sirovih kožam v enakem razmerju povečale kakor v inozemstvu. Podražitev je na eni strani posledica večjega konsumna Italije v zvezi z vojno, na drugi strani pa zaradi oboroževanja, mnogo sirovih kož pa konsumira tudi Severna Amerika, ki je prej sirove kože izvažala, sedaj jih pa uvaža.

Napetost na trgu s sirovimi kožami upliva tudi na našo zunanjo trgovino. Letos smo v prvih 9 mesecih izvozili le 38 vagonov govejih sirovih kož nasproti 73 vagonom v istem razdobju lanskega leta. Uvoz sirovih kož pa je nadalje zelo velik.

Naravno je da ima tako občutna podražitev sirovih kož za posledico tudi podražitev usnja. Tako se je usnje za podplate v zadnjem času še podražilo za preko 20% in tudi ostalo usnje je dražje. Kakor čujemo, bodo s povišanjem cen v kratkem sledile tudi tvornice čevljev. Naše tvornice nimajo na zalogi mnogo usnja in sedaj predelujejo le dražje kupljeno usnje. Podražitev bo znašala pri čevljih okrog 15 — 20%.

V tej zvezi je zanimiva vest iz Varšave, ki pravi, da se že od konca septembra pogaja Italija s poljskimi tvornicami za dobavo 300.000 parov vojarskih čevljev. Ta pogajanja pa niso uspešna, ker se je izkazalo, da so med tem vse tvornice usnja na Poljskem svoje razpoložljive zaloge usnja prodale v Italijo in trenutno Poljska nima na razpolago usnja za izdelavo čevljev. Kakor smo že poročali, je tudi jugoslovenska tvornica Bačala dobila že pred tedni slično naročilo iz Italije, enako kakor češkoslovaška tvornica v Zlinu.

Glede na razmere v trgovini s sirovimi kožami se v krogu interesentov ponovno razpravlja o potrebi koncesioniranja te trgovinske stroke, kakor so to zahtevale strokovne organizacije že pred leti. Iz trgovine s sirovimi kožami bi se morali izločiti vsi oni ljudje, ki niso strokovno usposobljeni, ki ne poznajo blaga in ne znajo z njim pravilno ravnati in ga konservirati. Izločiti je tudi treba vse one prekupčevalce in spekulante, ki izkoriščajo situacijo in navijajo cene. Trgovina bi morala biti v enotnih načelih sortirati blago in zlasti plačevati nižjo ceno za one kože, ki so zarezane, da bi se na ta način prisililo mesarje, da pazljivo oderejo kožo z živali, tako da se pri tem koža ne zareže, kajti s tako nepazljivo manipulacijo se povzroča velika škoda. Ogromno škodo pa trpimo v naši državi tudi zaradi tega, ker naši kmetovalci zlasti na jugu ne pazijo dovolj na živino in čistost. Živino je treba obaravati pred ogrei, ki uničujejo kožo. Usnje, izdelano iz take kože, je manj vredno, ker je na najboljšem delu v hrbitišču preluknjano od ogrev. Za sirove kože od tako slabo negovane živine plačuje naša trgovina mnogo nižjo ceno, s čimer izgublja naše narodno gospodarstvo vsako leto prav znatne zneske.

Gibanje zaposlenosti v Sloveniji

Okrožni urad za zavarovanje delavcev v Ljubljani objavlja številke o gibanju zavarovanega članstva v mesecu septembru. V tem mesecu se je situacija za malenkost zboljšala. Od avgusta na september se je število zavarovancev dvignilo za 396 na 83.192, dočim se je lani v istem času zmanjšalo za 64. V primeru z lanskim letom se je zaradi tega število zavarovancev povečalo za 197, v primeru s septembrom 1933 pa znaša prirostek 4207 zavarovancev. Zboljšanje situacije v primeru s prejšnjimi meseci se kaže tudi v tem, da smo bili v juliju nasproti istemu mesecu lanskega leta v zaostanku za 623 članov, v septembru pa smo imeli že višek 197 članov. Nazadovol je v zadnjih mesecih odstotek bolnikov, in sicer od 2,70% v juliju, na 2,49 odstotkov v septembru lani v septembru je znašal odstotek bolnikov 2,73%. Padanje med se tudi ustavlja. Povprečna dnevna zavarovana medza se je od 22,19 Din v juliju odn. 22,32 Din v avgustu dvignila na 22,51 Din, tako da je le še za 0,19 Din manjša nego lani v septembru, dočim je v avgustu znašala razlika 0,34 Din, v juliju pa 0,38.

Naš izvoz v Anglijo se je v zadnjih treh letih skoro popeljal, kajti v prvih treh četrtletjih 1932, je znašal le 27 milijonov, letos pa že 123 milijonov, istočasno pa se je dvignil tudi naš uvoz iz Anglije, zato smo nadalje ostali precej pasivni, čeprav je letos ta pasivnost v primeru s prejšnjima dvema letoma manjša.

Ostale prekomorske države

V vrsti prekomorskih držav, kamor se je naš izvoz zadnja leta tudi po večini povečal, je nadalje omeniti Egipt, kamor smo letos v prvih treh četrtletjih izvozili za 24,6 milijona Din (lani za 19,3, predl. za 11,5), nadalje Alžir, kamor smo izvozili za 19,3 milij. Din (20,3, 19,4), Tunis, kamor smo izvozili za 16,2 milij. Din (22,9, 25,5), Argentino, kamor smo izvozili za 13,9 milijona Din (11,2, 13,3), francoski Maroko, kamor smo izvozili za 12,3 milijona Din (8,1, 6,7) in Palestino, kamor smo izvozili za 10,4 milijone Din (13,3, 1,3).

Izvoz v italijanske kolonije se je znatno povečal, in sicer izvoz v Eritrejo na 20,3 milijone Din (lani 0,9), izvoz v italijansko Somalijo na 8,3 milijone Din (0,6) in v Libijo za 1,7 milijona Din (0,7).

Od prekomorskih držav, od koder mnogo uvažamo, pa je omeniti še britske Indijo, od koder smo letos uvozili za 72,1 milijona Din (lani 89,0), dočim je naš izvoz v britsko Indijo le malenkosten in je letos znašal le 3,8 milij. Din (6,2). Zelo pasivna je tudi naša trgovina z Brazilijo, od koder smo letos v 3 četrtletjih uvozili za 42,6 milij. Din (lani 42,8), izvozili pa smo v Brazilijo le za 1,2 milij. Din (lani 1,6). Precej pasivni smo tudi z Argentine, od koder smo uvozili za 40,9 milij. Din (lani za 51,0), izvozili pa smo tja le za 13,9 (11,2).

Gospodarske vesti

== Izredni občni zbor Pokojninskega z. voda. Komisar Pokojninskega zavoda, za nameščence v Ljubljani dr. Anton Mila, vec sidičuje za nedeljo 24. novembra izredni občni zbor delegatov Pokojninskega zavoda, za nameščence, ki se bo vrstil ob 10. dopoldne v posvetovalnici mestnega načelnstva v Ljubljani. Na dnevnem redu sta samo dve točki, in sicer: 1) poročilo komisarja in 2) volitev članov upravnega odbora in njihovih namestnikov.

== Naš kirilski dolg v Češkoslovaški. Nedavno smo poročali, da se je v poslednjih mesecih naš kirilski dolg v Češko-slovaški precej zmanjšal. Dočim smo bili ob koncu junija v kirilingu s Češkoslovaško dolžni za 182,5 milijona Din, je ta dolg do 20. septembra nazadovol na 151 milijonov (83 milijonov Kč), do 10. oktobra je popustil na 140 milijonov Din (77 milijonov Kč), dne 25. oktobra pa je znašal 143 milijonov Din (79 milijonov Kč).

== Kiriling z Nemčijo in Italijo. Po poročilih Narodne banke se je 29. oktobra t. l. izvršilo po nemškem kirilingu izplačilo poslednjega aviza št. 8182 od 4. maja t. l. po italijanskem kirilingu pa št. 86.133 od 29. julija t. l.

== Izvoz jabolk. Centralna komisija za oadje pri ministru za trgovino in industrijo poroča, da se je izvozilo v letošnji sezoni do 24. t. m. iz naše države preko 1.300 vagonov po 10 ton jabolk, po večini iz Slovenije in okolice užitke Pože, Čačke in Krškega. Blago je dobro in zdravo in cene zadovoljive.

== Povečanje kontingenta za izvoz svinj v Nemčijo. Naši izvozniki živine so dobili obvestilo, da je nemška vlada povečala uvozno dovoljenje za svinje od sedanjih 4.000 glav na 6.000.

== Stanje italijanske banke. Poslednji izkaz Italijanske banke od 20. oktobra zaznamuje ponovno zmanjšanje zlate podlage za 89 na 4025 milijonov lir in deviz za 33 na 379 milijonov, tako da znaša otkot zlata in deviz 122 milijonov dočim je znašal v prvi desetini oktobra 206 milijonov. Dvigovanje obkopa bankovcev se je ustavilo in je v najnovejšem izkazu za beleženo zmanjšanje za 135 na 15.270 milijonov. Ustavlilo se je tudi naraščanje me. ničnih in lombardnih posojil, ki je prej izvažalo naraščanje obkopa.

== Amerika se približuje zlatemu bloku. Kakor znano, je lani v februarju Roosevelt stabiliziral dolar na višini 59,06% prejšnje zlate vrednosti, čeprav je imel pooblastilo za devalvacijo do 50%, ki obstoja še danes. Londonski list »Financial News« poroča sedaj, da je ameriški finančni minister Morgenthau pri svojem poslednjem posetu v Parizu dal zagotovilo, da je dolar končno stabiliziran in da se predsednik Roosevelt v bodoče ne bo v nobenem primeru poslužil pravice nadaljnje devalvacije do 50% prejšnje zlate vrednosti dolarja. Po informacijah londonskega lista je finančnemu ministru Morgenthau uspelo prepričati francoske merodajne kroge, da bo ameriška vlada trajno obdržala sedanjo vrednost dolarja. S tem so se Zedinjene države priključile zlatemu bloku.

== Ustanove iz podporna sklada Viteškega kralja Aleksandra I. Zedinitelja, za podpiranje osiromašenih in onemoglih bivših pripadnikov Zbornice za TOI. — Zbornica za TOI razpisuje za leto 1935. za uboje onemoglo bivše svoje pripadnike in njihove vdove ustanove po 200 Din o. d. o. po 100 Din. Prošnje naj se pošljejo Zbornici za TOI v Ljubljani do 20. novembra 1935, opremljene s dokazili in potrdilom občinskega urada in pristojnega združenja, da je prošilec obrt ali trgovino samostojno izvrševal, pa je sedaj ne izvršuje več, ker zaradi onemoglosti ne more več delati in je obubožal, oziroma, da je prošilec onemogla uboga vdova bivšega zborničnega pripadnika. Prošenja prošilcev, ki bi ne bili izvrševali kakega obrta ali trgovine in torej niso nikdar bili zbornični pripadniki, se ne bo jemalo v obzir.

== Pojasnilo glede carinjenja umetne svile. Zaradi pravilnega carinjenja predlaga od umetne svile je minister za finance po zaščitanju carinskega sveta izdal na-

električno kaljene britvice napravi britje prijetno in jamčijo bolj pogosto uporabo vsake britvice.

slednje pojasnilo: Po tarifi številki 327 carinske tarife se carini samo predvilo iz umetne svile, floret in buret svile, eno- ali večično, v katerem ni nikakega drugega materiala. Za vsa predvilo, ki so mešana z umetno svilo, floret ali buret svilo veljajo odredbe splošne carinske tarife in se mora tako predvilo cariniti po materialu, iz katerega je sestavljeno predvilo.

== Dobave: Dne 2. novembra se vrši pri ekonomskem oddelku komande morarice v Zemunu prva direktna pogodba za nabavo 30.000 kg svinjske masti. Gradbeni oddelk direktorije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 5. novembra ponudbe glede dobave 167 komadov in 600 kg kotnega železa.

Borze

30. oktobra

Na ljubljanski borzi so oficijelni tečaji deviz ostali v glavnem nespremenjeni. Avstrijski šilingi notirajo 8,48 — 8,58. V zagrebški privatnem kirilingu je bil promet v avstrijskih šilingih po 8,4850, v angleških funtih po 24,245, v grških bonih po 27,50 in v španskih pesetah po 5,86. Italijanske kompenzacijske lire so se zadnje dni precej popravile. Na ljubljanski borzi je bil zabeležen se tečaj 293,80 — 296,20, v Zagrebu pa je bil promet po 304,90 in v Beogradu pa je bilo povpraševanje po 3,10 (najnižji tečaj smo imeli pretekli petek, ko so bile kompenzacijske lire v Zagrebu zaključeno po 2,77).

Na zagrebškem efektom tržišču je tendenca v vojni škodi mirna in je prišlo do prometa za kaso po 356 (v Beogradu po 353,50 — 354). V ostalih vrednotah ni bilo zaključkov.

Devize

Ljubljana. Amsterdam 2973,15 — 2987,75, Berlin 1756,08 — 1769,95, Bruselj 739,03 — 742,10, Curih 1424,22 — 1431,29, London 2149,1 — 2169,77, Newyork 4343,94 — 4380,25, Pariz 288,75 — 290,19, Praga 181,05 — 182,16, Trst 355,39 — 358,47. Curih. Beograd 7, Pariz 20,2775, London 15,1275 Newyork 30,625, Bruselj 51,80, Milan 25, Madrid 42, Amsterdam 208,75, Ber-

Zadružna posestva na Goriškem in v Istri se morajo osvoboditi služnostnih bremen

Važna razsodba rimskega apelacijskega sodišča v zadevi podgrajske kmetijske zadruge

Pred rimskim apelacijskim sodiščem se je končno rešilo izredno važno vprašanje kmetijskih posestev, ki so bila vse do zdaj njega pravno neutemeljeno obremenjena s služnostnimi bremenami (tako zvanimi fidejussorijem). Sodišče je v neki pravi razsodbi v korist prizadetih kmetijskih posestnikov. Razsodba bo postala kot precedenčni primer nedvomno velikega pomena za celo vrsto enakih primerov ne le v reški, ampak tudi v pulski, tržaški in goriški pokrajini.

Pravdo so v imenu podgrajske kmetijske zadruge že dolgo časa vodili odvetniki dr. Drago Furlan iz Lirske Bistrice, ki je ne zahtevale pravno utemeljen, ter fašistični poslanec Bacci in odvetnik Giorgi, ki sta zastopala stvar s političnega vidika, da je sploh lahko uspešna. Na rimsko instanco je šel priziv v zadevi, ki se je reševala že celo vrsto let in ki se je konkretno nanašala na parcelo št. 137 podgrajske katastrske občine, ki je, kakor več drugih, že pred 72 leti prešla od grofa Rajmunda Montecuccolija v skupno last kmetijskih posestnikov v podgrajski občini. Njeni sedanji lastniki so kmetijski posestniki Anton Mihalič in 112 drugih zadružnikov.

Se po odredbi tržaškega komisarijata za javne služnostne pravice od 26. septembra 1934, je bilo smatrati parcelo kot obremenjeno z javnimi služnostmi. Rim-

Javna dela v istrski in reški pokrajini

Pred dnevi so dovršili in otvorili tudi v istrski in reški pokrajini več novih javnih in privatnih poslopij, cest in drugih javnih del. Kakor izhaja iz podatkov, ki sta jih objavila »Corriere delirano« in »Vedetta d'Italia«, je bila velika večina zgradb izvršena v Pulji odnoso na Reki ter v ostalih večjih krajih ob obalah Jadrana in le manjši del v notranjosti obeh pokrajin.

Tako so v Pulji dovršili skupno 18 javnih del, za katera je bilo izdano nad 2.137.000 lir, v neposredni pulski okolici nekaj javnih del za 50.000, v Medulinu, Plominu in nekaterih drugih krajih pa približno za 200.000 lir. Na Reki so zgradili več stanovanjskih hiš, med Lovranom in Opatišo so regularili obalno cesto, v Močenicu so dogradili novo občinsko poslopje, v Premu postavili nekaj železniških tirov, v Jablanici pa zgradili nekatere hidroelektrične naprave.

Drobne novice

Novi šoli. Poročali smo že o nekaterih novih šolskih poslopjih, ki so jih v zadnjem času zgradili po raznih vaseh v goriški pokrajini. Poleg navedenih so v ponedeljek otvorili novi šolski poslopji v

lin 123,65, Dunaj 56,70, Stockholm 78, Oslo 76, København 67,55, Praga 1272, Varšava 57,90, Atene 2,90, Bukarešta 2,50.

Efekt

Zagreb. Državne vrednote: Vojna škoda 354 — 358, 7% invest. 76 bl., 7% stabiliz. 76 — 78, 4% agrarne 44 bl., 7% Blair 68—70, 6% begluške 61,50 bl.; delnice: PAB 225 — 230.

Beograd. Vojna škoda 353 — 354 (353,50 — 354), za dec. 353 — 354 (353,50 — 353,50), 7% invest. 78 — 78,50 (78,50), 7% stabiliz. 78,50 bl. (78 — 78,75), 4% begluške 63,50 — 64 (63,75), 7% Blair 69 — 70 (69), 7% Drž. hip. banka 76 den., PAB 228 — 229 (227 — 229,50).

Blagovna tržišča

HMELJ

+ Zalec (30. t. m.). Od včeraj do danes je oživilo povpraševanje po manjših količinah hmelja. Iskali so blago vsi trgovci razen enega. Večja partija tretjevrstnega hmelja, kakršen se je prejšnji teden trgoval po 17 Din, je bila danes prodana po 21 Din. Cene so sicer neizpremenjene. Razpoloženje je dobro. Hmeljski tržni nadzornik.

ZITO

+ Chicago, 30. okt. Začetni tečaji: pšenica: za dec. 97,625, za maj 97,625; koruza: za dec. 59, za maj 58,50.

+ Winnipeg, 30. okt. Začetni tečaji: pšenica: za okt. 85,857, za dec. 86, za maj 90,125.

+ Novosadska blagovna borza (30. t. m.) Tendence neizpremenjena. Promet srednj. Pšenica: baška in banatska 158 — 161; baška, ladja Tisa in Begelj 165 — 167,50; slavonska 160 — 162,50; sremska 160 — 162. Oves: baški, sremski in slavonski 135 — 137,50. Ječmen: baški in sremski, 64 kg 132,50 — 137,50. Turšica: baška in sremska 100 — 102; banatska 100 — 101. Moka: baška in sremska »00« in »000« 240 — 250; »2« 220 — 240; »5« 200 — 220; »6« 180 — 200; »7« 160 — 180; »8« 115 — 120. Otrobi: baški, sremski, in banatski 87 — 89. Fižol: baški in sremski beli 256 — 270.

+ Budimpeštanska terminska borza (30. t. m.) Tendence nedoločena. Promet živine. Pšenica: za marc 17,94—17,96, za maj 18,19—18,20; koruza: za maj 15,85—15,86.

ZIVINA

+ Živalski sejem v Mariboru. Na živalski sejem 29. novembra je bilo prignanih 596 glav živine, prodanih pa je bilo 292 glav. Cene so bile za kilogram žive teže naslednje: debeli voli 2,75—3,50, poldebili in plemenski 2—2,50, bikli za klanje 2—3, klavne krave debele 2—2,80, plemenske krave 1,50—1,75, krave za klobasarije 1—1,25, molzne in breje krave 2,25—2,50, mlada živina 2,25—3,25, teleta 2,50—4 Din.

BOMBAZ

Liverpool, 29. oktobra. Tendence stalna. Zaključni tečaji: za okt. 6,22 (prejšnji dan 6,22), za dec. 6,13 (6,12).

Newyork, 29. okt. Tendence stalna. Zaključni tečaji: za dec. 10,96 (10,95), za marc 10,88 (10,86).

siko sodišče pa je ugotovilo, da so te obremenitve pravno brez vsake osnove in je prisodilil zadruzi neomejeno lastninsko pravico nad omenjeno parcelo.

Takih parcel je na ozemlju Julijske krajine še zelo mnogo. Velika večina izmed njih je na osnovi cesarskega patenta iz l. 1853 prešla od tedanjih aristokratskih veleposestnikov v kolektivno last vseh fizičnih oseb v vsaki posamezni prizadeti občini ali članov kake druge korporacije. Ko so pa ta posestva parcelirali, so lastninske pravice prešle na posameznike, odnosno zadruge, služnostna bremena (paša itd.) na njih pa so se, dasi neutemeljena, ohranila vse do sedanjih dni. Jasno je, da so imele posamezne parcele sprito teh bremen znatno manjšo vrednost. To se je pokazalo zlasti v zadnjih letih krize, ko so bili kmetje prisiljeni zadolževati se, a so se na te parcele dajala znatno manjša hipotekna posojila, kakor na druge, ki so bile neobremenjene.

Sprito tega ima razsodba rimskega apelacijskega sodišča v zadevi podgrajske zadruge velik splošen pomen. Dr. Furlan je treba čestitati k doseženemu uspehu, saj ni dvoma, da bodo sedaj tudi drugi lastniki takih parcel sledili vzgledu podgrajske zadruge in zahtevali tudi zanje formalno osvoboditev vseh javnih služnostnih bremen.

Zavrtaču in Vresniku pri Idriji. Stroške za obe šoli, ki so znašali skoraj 300.000 lir, je krija idrijska občinska uprava.

V vzhodno Afriko je preteklo soboto odpotoval oddelk goriške legije fašistične milice.

Gariški nad. kol. mgr. Margotti, ki je romal v Jeruzalem, se je v ponedeljek vrnil v Gorico.

V Trnovem so v ponedeljek dobili električno razsvetljavo. Vse stroške za napeljavno toka in za razsvetljavo bo krija občina.

Sneg na Goriškem. Na Trnovski planoti je preteklo soboto zapadel prvi sneg. Na lokvah ga je padlo 15 cm, v Črnom vrhu 10, nekoliko manj pa v Čepovanu.

Prva kinematografska predstava v Adui

V Adui so Italijani, kakor smo poročali, uprizorili na glavnem trgu prvo kinematografsko predstavo. Predvajali so film, ki je prikazoval manevre italijanske vojske na kopnem, na vodi in v zraku ter Mussolinija, ki govori desetstotoglavni množici na trgu Venezia v Rimu. Slike so med domačini, ki so prisostvovali prvi kinematografski predstavi, zbudile najprvo veliko paniko. Človeške figure, ki so se prikazovale na platnu, so smatrati menda za sence pokojnikov.

PROIZVOD: UNION, ZAGREB

Nova tramvajska tarifa

Ljubljana, 30. oktobra. V petek 1. novembra stopi v veljavo nova tarifa električnih cestne železnice v Ljubljani. Celotna proga je razdeljena na 17 delnih prog in sicer 1. Mestni trg — pošta — kavarna Evropa, 2. Pošta in kavarna Evropa — Glavni trg, 3. Glavni kolodvor, vogal Masarykove in Jegličeve ceste, 4. Vogal Masarykove in Jegličeve ceste — Sv. Peter, 5. Sv. Peter — vojna bolnica, 6. Sv. Peter — Mestni trg, 7. Mestni trg — Privoz, 8. Privoz — Dojenjski kolodvor, 9. Pošta — Frankopanska ulica, 10. Frankopanska ulica — Šiška 11. Šiška — remiza, 12. Remiza — Dravlje, 13. Dravlje — Trata, 14. Trata — St. Vid, 15. Pošta — Gradišče, 16. Gradišče — Stan in Dom, 17. Stan in dom — Vič.

Vozna cena za vsak del proge znaša 30 par. Vozni listek se izdaja za najmanj 3 delne proge, to je za najmanj Din 1,50 ne oziroma se na to, če se potnik plače polne tri delne proge ali ne. Po tej tarifi znaša cena za tri delne proge 1,50, za štiri delne proge 2 Din, za pet delnih prog 2,50, za 6 delnih prog 3,—, za 7 delnih prog in več 3,50 Din. Na progi Mestni trg — Dolenjski kolodvor znaša cena 1 Din brez prestopa, če pa potnik prestopi se računa cena po številu delnih prog kakor na ostalih progah. Vsaka pričetna delna proga se računa kot cela delna proga. Vozna cena za otroke do 10 leta starosti znaša do 3 delnih prog 1 Din, do 6 delnih prog 1,50, nad 6 delnih prog 2 Din. Otroci do 5 leta starosti, ki jih drže potniki v naročju ne plačajo voznine, a kratke vožnje se izdajajo vozniki listki po enotni ceni 1 Din ne glede na prestop in dolžino proge, toda samo ob delavnikih, in sicer v mestu in bližnji okolici do 7,15, na progi od St. Vide do remize pa do 7 ure. Potnik s tem listkom mora prestopiti najkasneje do 7,30.

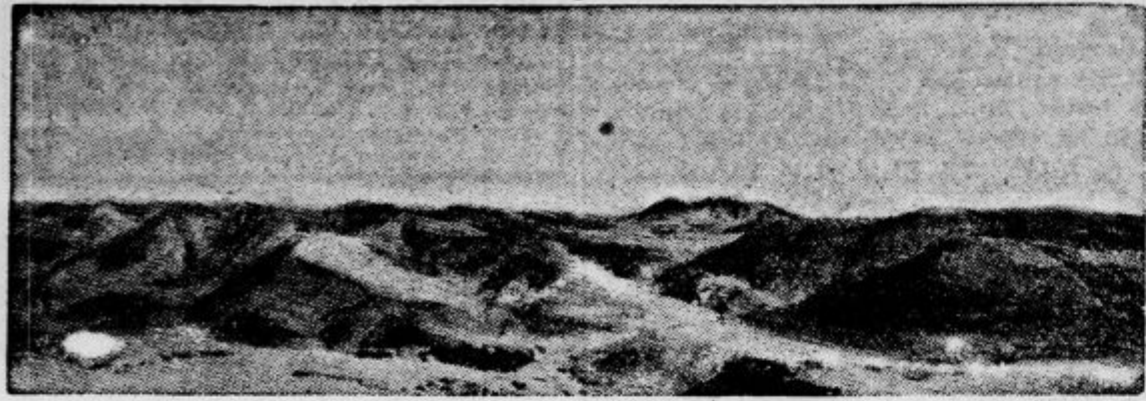
Za povratne vozne listke se plača poleg redne cene za prvo smer za povratek še 1 Din. Za mesečne vozne listke znaša cena za določeno progo brez oziroma na število voženj do 4 delnih prog Din 60,— nad štiri delne proge Din 90,—, neomejeno za vse proge pa 120 Din. Dijaški mesečni vozni listki se izdajajo po 30 Din za določeno progo po najkrajši poti od stanovanja do šole, ne glede na število voženj. Delavski vozni listki se izdajajo samo ročnim delavcem, katerih prejemki ne znašajo tedensko več kot 300 Din. Ti vozni listki veljajo do 6 jutraj do 21 ure zvečer samo ob delavnikih in se izdajajo tedensko. Do treh delnih prog za 10 Din, do 6 delnih prog za 12 in nad 6 delnih prog za 14 Din.

Naše gledališče

DRAMA

Voda dražja od zlata

Grozotno prazna dežela Danakil s pičlimi zalogami vode, brez flore in favne — Kaj srečuje brezupni potnik v tej puščavi

Pogled na tipično pokrajino v Danakilu

V prvih dneh italijansko-abesinskih spopadov smo čitali, da namerava del italijanske vojske prodreti v notranjost Abesinije skozi deželo Dankalijo ali Danakil, kakor jo imenujeta domačini. To je dežela, ki se razprostira severozapadno od gorovja Musa Ali, kamor so Italijani izvršili prvi napad, in južno od Eritreje. Da nismo o tem ozemlju pozneje nič slišali do zadnjih dni je razumljivo, kajti deželo Danakil bi lahko primerjali z vso pravico s kakšnim ozemljem, kakor si ga predstavljamo na planetu Marsu. Najboljše poznavalec te dežele je bil pač Anglež Nesbitt, ki je pred kratkim našel smrt pri neki letalski nesreči.

V Danakilu, piše Nesbitt, si lahko nemarno predstavimo, kakšen conditio sine qua non je voda. Dežela je popolnoma izsušena, po štiri in celo šest dni potovanja narazen ležijo poudine vodne luknje, nekoliko ljudi živi v njih okolici, ves ostali prostor pa je prazen brez živali, brez rastline. Vodne luknje merijo komaj četr metra na kvadrat in iz njihovega dna polzi po kapljicah motna, z rudnina mi močno pomešana tekočina, ki komaj zadostuje, da te obvaruje smrti po žeji. Vremenske prilike v daljni gorski deželi se odražajo tu na ta način, da kaplje v vodnih luknjah tu včasih nekoliko hitreje tečejo, včasih pa se jame popolnoma izsušijo. Kjer prihaja voda nepomešana z rudninami na dan in obstoji možnost, da ostane vlaga vse leto brez ozira na deželne razmere v daljnih ozemljih, dobi nekoliko domačinov, ki ljubosumno čuvajo svoje izvirke. Dežela vmes jim je večitoma popolnoma neznana, le malokateri so bili v sosednem naselju enkrat ali dvakrat v svojem življenju. Ni čudno potem, da so ti domačini angleškega raziskovalca vodili do izvirov, ki so se že davno spremenili v kup blata, če niso sploh usahnil. V takšnih primerih cenijo vodo, ki si jo prinesel s seboj, bolj nego vse zlato na svetu.

Na dveh ali treh krajih je naletel Nesbitt v Zgornji Dankaliji na dovolj čisto in zadostno pitno vodo. To je bilo na

Maršal Lyautey se vrača v Afriko

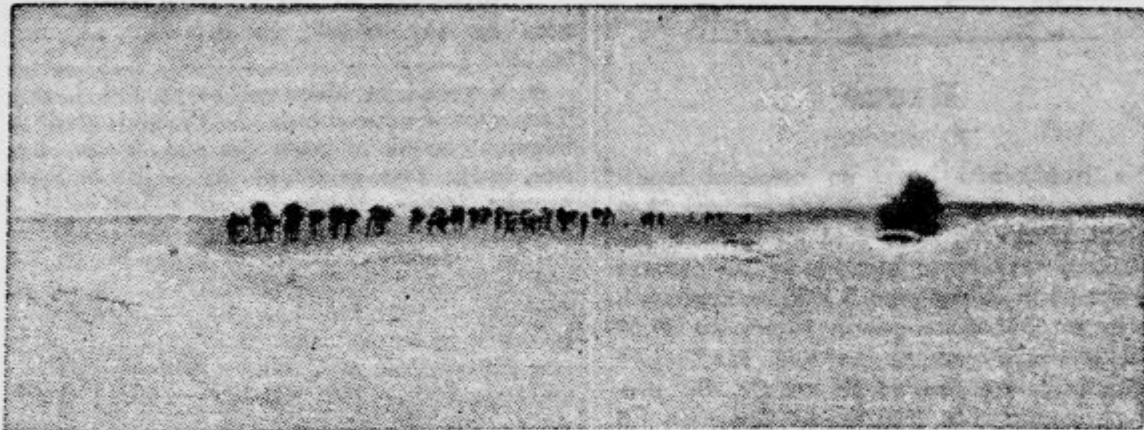
Z velikimi svečanostmi so v nedeljo prenesli truplo maršala Lyauteya, ustvaritelja francoske kolonialne moči v Severni Afriki, na križarko „Duplaix“, ki ga je potem v spremstvu več drugih vojniških ladij in polniškega parnika, na katerem so potovali pokojnikovi svoji in prijatelji, odpeljala proti Casablanci. Na odprtem morju sta se brodovju priključili tudi dve italijanski križarki, a ko je vse brodovje plulo mimo Gibraltarja, je zagrmel častni pozdrav iz topov tam usidranih angleških vojniških ladij in iz obrežnih baterij.

Dieta za lepoto

Ljudje, ki imajo nečisto kožo, bi se morali izogibati mesne hrane, ker se iz mesa v črevesju lahko tvorijo gnilobni produkti, ki preidejo potem s krvjo v kožo. Posebno osebje, ki trpijo na zaprtju, bi se morali glede mesa omejiti. So ženske, ki so tako dolgo lepe, dokler žive ob rastlinski hrani, čim se spravijo na mesne jedi, pa dobe ogrce in druge nečistoosti na koži. Isto velja pri nekaterih glede alkohola: časa piva zadostuje, da se koža pokvari za celo vrsto dni.

Poleg tega bi se morali čuvati tudi začinjenih jedi. Ljudsko mnenje, da povsota sir nečisto kožo, je v polko pravilno, v kolikor gre za začinjen sir, kakršen je n. pr. gorgonzola, roquefort i. t. d.

vulkanskih tleh, kjer je voda šumela v globokih jamah. Rastlin in živali pa je tudi tu zaman iskati. Grozotno prazna je bila dežela vsenokrog, v neznosnem soncu so se bleščale črne mase lave in so žarele bazaltne skale, večinoma pokrite s plastjo apnenca, tako da so videti, kakor bi gorele v belem žaru. Tu pa tam je razlekovalc na velikanske razdalje

Potujoča karavana v bližini reke Havaš

odkril kakšno strupeno kačo ali puščavno kuro. Te kure opravijo kdaj pa kdaj ogromne poti skozi puščavo, da dospajo do vodnega izvira in s smerjo svojega poleta utegnejo popotniku, ki umira od žeje, pokazati pot do rešilne moče. Strupene kače, edine stalne prebivalke danakilske puščave, se skrivajo v skalnih razpokah, da si zvečer, ko priletijo ptice do vode, ulovijo svoj plen.

Dva meseca v borbi s

Zapiski iz dnevnika admirala Byrda

smrtjo

American Magazine objavlja zapiske iz dnevnika admirala Byrda, ki ga je pisal med svojo antarktično ekspedicijo lanske leto. Kako znano je bil pogumni raziskovalec prvih sedem mesecev popolnoma sam na opazovalni postaji, ki so jo zgradili daleč od oporišča Male Amerike. Samo po radu je bil v tem času zvezan s svojimi tovariši. 30. maja se je v njegovi svetilki zgodil defekt, ki je imel za posledico, da se je Byrd zastrupil z ogljikovim oksidom. Samo po vseh štirih je lahko lezel do shrambe z živili in kurivom. Prve tri dni je bil tako slaboten, da ni mogel pisati. 2. junija pa je zabeležil: „Bojim se, da je to konec. Zadnjih 48 ur sem preživel deloma v omami. Navodila za

ekspedicijo in pisma za mojo družino so v zeleni šatuli. Izgubil sem vso svojo moč. Razen vročega čaja in posušenega mleka ne morem povziti ničesar.

Štir dni pozneje piše: „To je nekaj strašnega, umreti sam, v gosti temi, ničesar ljubega pri sebi. Doživel sem že marsikaj. A sedaj mi je le čakati v temi in životariti obupno iz ure v uro... Moja družina in moji prijatelji bodo razumeli moj sklep, da ne kličem na pomoč. Uvidel bodo, da druge možnosti sploh ni več bilo.“

Toda smrt ni hotela priti. Dva meseca se je admiral Byrd boril z vsemi močmi proti popolni izčrpanosti in smrti. Brezžična postaja mu je začasno odpovedala, tako da je njegov položaj še hujši. Šele po dveh mesecih je uspelo njegovim tovarišem po večkratnih brezuspešnih poskusih, da so prodrli do njega in ga rešili.

Deževje na južnem bojišču

Poročila iz južne abesinske fronte opisujejo naravnost brezupne razmere, ki so nastale zaradi neprestanega deževja. Niže postojanke so vodni tokovi popolnoma preplavili in je izključeno, da bi ljudje v njih vztrajali. Dež lije tako besno, da ni mogoče opisati. Najbolj gosti plišči, kakršne uporabljajo italijanski vojaki, varujejo le nekoliko ur. Vojaki nosijo že dolge dneve popolnoma premočene obleke. Z nalivi prihajajo tudi pravi veletoki blata in peska. Ker je ozračje obenem vroče, vojaštvo iz Evrope hudo trpi. Domače čete se bolje obnašajo. V teh krajih po pripovedovanju domačinov v tako poznem času nikoli ni bilo deževja. Za svoja letala so morali Italijani zgraditi betonirana letališča, kajti naravna tla so se spremenila v tekoče blato.

Dva brata po istem očetu in materi: pa kaka razlika med njima!!

Na svetu je okoli 20.000 mineralnih vrelcev, pa niti dva nista enaka!!

ZAPOMNITE SI, DA JE

RADENSKA

ONA S SRCEM SAMO ENA!

Italijanski poslanik zapušta Addis Abebo

Grof de Vinci (na levi) pred avtom, ki ga je odpeljal na postajo, odkoder je krenil z vlakom abesinske železnice proti Džibuti

Spanje in živci

Živci prenesajo mnogo, utrudijo se počasneje nego mišice. A utrudijo se vendarle in zahtevajo potem prav tako odločno počitka kakor mišice. Najdaljši in najvažnejši odpočitek je nočno spanje. Med spanjem zdravega človeka brez sanj se presnova vsega telesa zmanjša za tri četrtine, delovanje živcev pa se skoraj popolnoma ustavi. Vsek izmed nas ve, da nam je spanje po delu nujno potrebno, da nas napravi premalo spanja za delo nesposobne in da nas nespečnost telesno in duševno uničuje. Razen nočnega spanja pa so živcem potrebni odmori tudi podnevi in sicer takšni odmori, pri katerih postavi mo del živčnega sistema za drugim s spremembo dela izven obrata. Sprememba je najvažnejši dnevni odpočitek za živce.

Rasputinova jahta

Stockholmski listi so poročali te dni, da se je potopila na Venerskem jezeru luksuzna jahta »Velik«, njena posadka petih mož se je rešila s čolnom. Kakor so možje povedali, so jahto napadli roparji, ki so pobrali vse, kar je imelo kakšno vrednost, in jo nato potopili. »Velik« je bila na zadnje estonska ladja, nekeč pa je bila last prošulega nekronanega carja Rusije, menila Rasputina.

Abesinski Verdun

Kaj nameravajo Abesinci z izpraznjenim Hararjem?

Vojni poročevalec londonskega »News Chronicle« je obiskal Harar in poroča, da je našel mesto napol prazno. Že dvakrat so iz mesta pregnali prebivalstvo s lastnim alarmom. Straže so menile, da se bližajo italijanski letalci in so to oznanile ljudem, ki so se jadrno umaknili v gorove. Od 24.000 prebivalcev se je pozneje vrnilo v svoje domove samo še kakšnih deset tisoč ljudi.

Toda ne le prebivalstvo, tudi abesinska vojska je večinoma že zapustila Harar. Ulice so pustile in ponoči se sprehajajo po njih hijene. Ras Nasibu je odšel v svoj glavni stan, ki je o njem le redkim

izbrancem znano, kje leži. Baje so nabaja glavni etan abesinske vojske neke na robu puščave.

Dopisnik sklepa iz tega, da bo kmalu Harar vloga nekakšnega Verduna v sedanji afriški vojni. Abesinci so mesto izpraznili samo zato, da bi sovražnika izvalili naprej in ga nato ukamili. Po zasledbi bodo baje navalili z vsemi silami nanj, da preprečijo zavzetje železnice, ki je oddaljena od Hararja samo 80 km.

Tudi »Daily Mail« poroča, da je Nasibu zapustil svoje dosežene bivališče v Džibuti in se podal proti Ual-Ualu. Namen tega pohoda je baje združitev Nasibujevih čet z vojsko Vehiba paše, kakor bi sledil skupni smek proti sovražnemu profiranj v to deželo.

Letošnji Nobelov laureat za medicino

Dr. Hans Spemann, profesor freiburške univerze, ki so mu podelili nagrado za njegove pomembne biološke izsledke, ki izpričujejo, da organizmi niso mehanizmi

Sleparije pri vojnih dobavah za Abesinijo

Varšavska policija preiskuje afero zamedbi dobav abesinski vojski. Neki Klamkin je sklenil z abesinsko vlado pogodbo, da bo dobavljal abesinski armadi obveze in zbračila, namestu tega pa je uvažal na vagone steznikov, pokvarjenih konzerv in starega obuvala. Ker je Klamkin izgubil, ga oblasti iščejo, da ga zaslišijo in spravijo pred sodišče.

Grob upornikov

Iz Asmare poročajo, da se je italijanskim vojakom v bližini Sciloveja nudil grozoten prizor. Videli so pred seboj pravo množestveno grobnico, v kateri so popolnoma ohranjena okostja zavzemalca deloma še položaj streljajočih ljudi. Gre za smrtno ostanke upornikov, ki jih je pred mnogimi leti vodil Omar Tesar proti Italijanom in ki so jih pobili po Italijanih podvrženi rodovi domačinov.

Hladna jesen že prihaja

Ko boste izbirali oblačila za jesen, vedite, da boste kupili plašče, suknjiče, površnike, hubertus plašče, dalje obleke in blago za obleke kakor tudi obleke za šolarje najcenejše pri

DRAGO SCHWAB
LJUBLJANA

A NEKDOTA

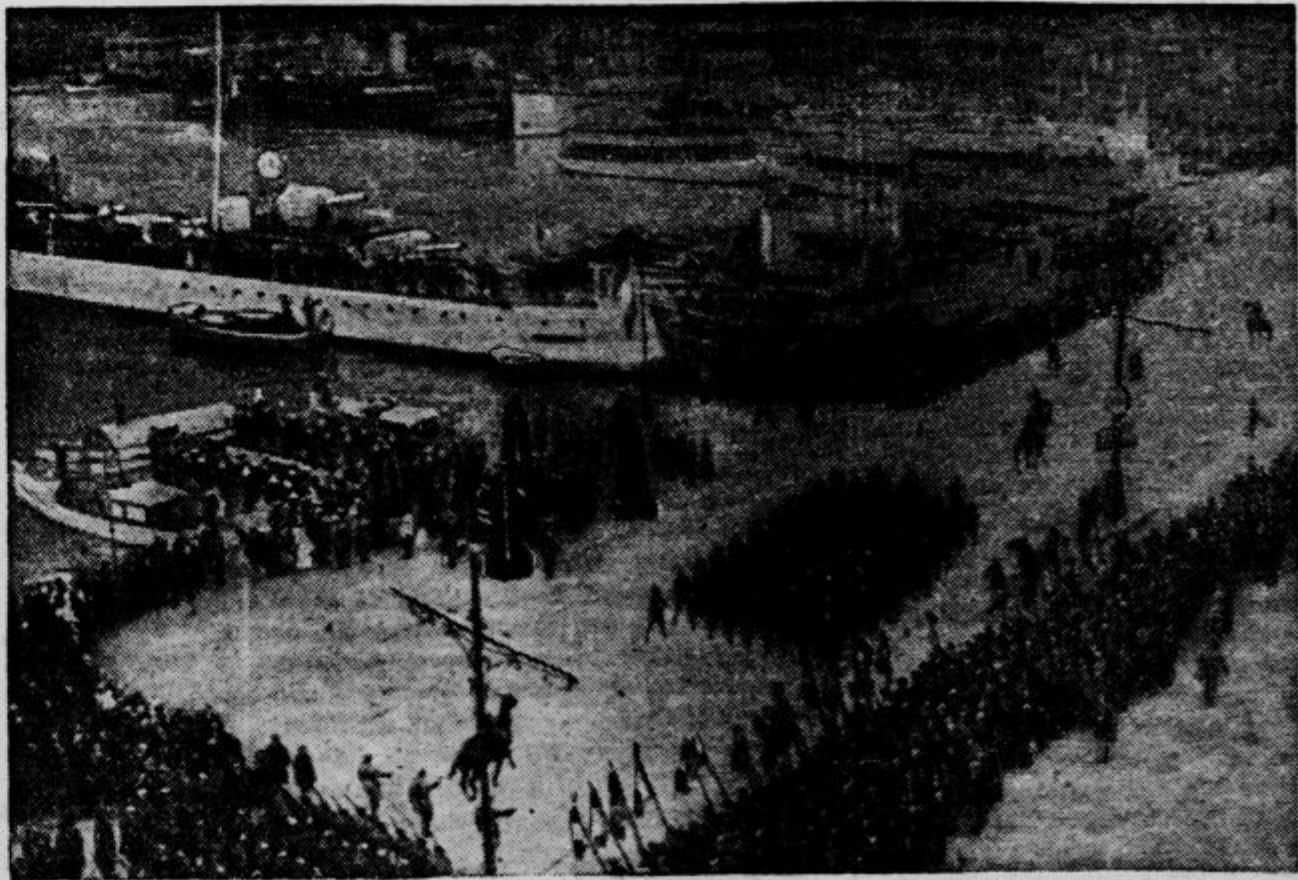
Lloyd George je govoril nekoč na volitnem shodu. Ko je končal, se je oglašil neki poslušalec: »Rajši dam hudiču svoj glas, nego vam, mister Lloyd George!« Državnik je odgovoril mirno: »Poznam vaše politične nazore, dragi gospod. Kako pa če bi hudič ne kandidiral? Ali boste dali svoj glas potem vendarle meni?« In tako se je zgodilo.

VSAK DAN ENA

»Postali so me po svinjsko glavo, a se mi naračijo, da mi jo odrežite kolikor mogoče pri repu.«

Pionir francoske kolonialne sile na poti v Afriko

Francozi so te dni izpolnili pokojnemu maršalu Lyauteyu, utemeljitelju francoske kolonialne moči v Afriki, zadnjo željo s tem, da so prepeljali njegovo truplo skozi Nancy in Marseille ter od tam čez Sredozemsko morje v Afriko, kjer ga bodo položili k zadnjemu počitku. Pomen maršala Lyauteya je tem večji, ker je, dasi vojak po poklicu, koloniziral afriško ozemlje na francoske kane meča. Na sliki vidimo spreved na ulicah v Nancyju, na desni pa slovo v marsejskem pristanišču

Kulturni pregled

Drugi koncert Ljubljanske filharmonije

Po prvem tako uspešnem koncertu, s katerim se je lani uvedla na novo ustanovljena Ljubljanska filharmonija pod vodstvom slavne francoske dirigenta Rhené-Batona, ni čuda, da je tudi drugi koncert, ki se je vršil v ponedeljek v Unionski dvorani, privabil mnogo občinstva. To po nam je Filharmonija nudila kot gost-dirigenta našega starega in pri ljubljensko znane, Lovra Mačiča, ki je nekaj sezon deloval v našem gledališču in se že takrat znal uveljaviti kot dirigent odličnih kvalitet. Navdušeni pozdravi publike je veljal v enaki meri kot dirigentu-umetniku tudi kot človeku, ki si je za časa svojega bivanja med nami pridobil poleg ugleda mnogo vnetih prijateljev.

Koncert je bil namenjen proslavi četrdesetletnice narodnega praznika in je torej smiselno vseboval dve češki deli (Smetana, Vltava in Suk, Pravičica), poleg teh pa slovensko noviteto (Osterc, Passacaglia in koral) ter dvoje ruskih del (Ščepakov, I. simfonija in Borodin, Polovski ples in opere »Knez Igor«). Tako je bil program gotovo dovolj pester, morda pa celo malo predolg in prenatrpan. Smetanova »Vltava« je gotovo že vsakemu našemu koncertnemu poslušalcu dobro znana skladba, vendar je pri tej izvedbi v izredno veliki zasedbi orkestra dosegla dosegle pri nas še neslišane barvne sile ter je najprimerneje uvedla koncert in slavnost. Naslednja nova točka je bila simfonija še zelo mladega ruskega skladatelja Ščepakoviča, ki je med današnjimi svetovskimi skladatelji gotovo najizrazitejša osebnost (izvzamem seveda Stravinskaga in Prokofjeva, ki pa se pravzaprav ne štejeta med najmlajšo grupo ruskih kompozitorjev). Simfonija, ki smo jo tokrat v Ljubljani čuli prvič, ima izredno izrazito osebnostno črto, ki se javlja v originalnosti domislekov, presenetljivosti harmonike in kontrapunktske invencije, najbolj pa v svojstem načinu instrumentacije, ki pripomore skladatelju tudi preko kompozicijsko manj uspešnih mest, katerih pa je v tej skladbi prav malo. Ščepakov ni modernist — apostol kakšne ekstremne ali sploh enovrstne smeri, temveč prevzema iz bogate zakladnice svojih predhodnikov, kar mu ravno konvenira, ter dodaja iz lastne domiselnosti, zato so njegove skladbe dosegle tudi najširši slojem in ne le izbrancem. To je morda tudi glavni vzrok, da si je simfonija tako hitro utrla pot preko vseh svetovskih koncertnih odrov: ne da bi bila preprosto globoka, ima vendar toliko in takšnih vi-

talnih sil v sebi, da zavzame tudi poslušalca, ki bi prišel na koncert s predsodki. Ekstremnejši, in nepopravljivejši v dosegle uporabe glasbenega materiala je Slavko Osterc, čigar Passacaglia in koral smo tudi čuli prvič. Osterc razpolaga s svojevratno kompozicijsko tehniko, s katero modernizira stare forme in jih prezentira v popolnoma novem in brezkoncesijskem slogu. Prav nasprotno pa Suk v svoji četrdesetletni »Pravičici« bazira na romantiki. Skoro vsi stavki so polni lirskega nastrojenja in barvno izredno mehki, izvenredni narodni dramatični momenti in pa bukolni narodni ples. Spored so zaključili Borodinovi »Polovski plesi« (»Polovski« ne »polovski«, kot je bil epod). Niz pestrih, orientalsko zvenelih plesov, ki spadajo bolj na gledališki kot koncertni oder.

Izvedba je bila poverjena Ljubljanski filharmoniji, čije orkester razpolaga z našimi najboljšimi instrumentalnimi močmi. Izredno čisto so bila uglasena pihala in trobila, ki so v svojih eksponiranih mestih (in takih je spored vseboval prav mnogo!) briljirala v tehniki in zvoku. Celotna izvedba je bila vobče na izredni umetniški višini ter je orkester napravil mnogo več kot zgolj svojo dolžnost. Matičič je dirigent velikega formata, ki pa polaga pažnjo tudi na zunanji izgled. Dela je naštudiral vzorno, orkester pa je vodil temperamentno, zanosito in zmogovito in stopnjevale od točke do točke. V orkestru samem, ki je igral vneto in z vidno ljubeznijo, je treba omeniti z najbolj hvalnimi besedami prvega koncertnega mojstra, prof. Karla Rupia, ki je solistične partije odigral ne le virtuozno-brezhibno, temveč tudi občeno in s posebno finim tonom. Na nekaterih mestih, ki zahtevajo dvoje solističnih gosil, mu je bil veren in zanesljiv drug prof. Karel Jeraj. Nadalje je treba poudariti violončelski solo g. prof. Bogomira Leskoviča in klavirni solo g. prof. Lau- na, ki se je odlikoval na tolikih eksponiranih mestih; slično tudi solo — trobenta g. Hosnerja, ki je našel ravno pravi dinamični in zvočni izraz svojim solom. Vobče je bila dinamika izredno tenkočutno odtehtana, pa tudi stopnjevana na presenetljivo način.

Koncert je pomenil najboljše nadaljevanje započete akcije in je bil potrdilo, da je Filharmonija v sestavi in delu na najboljši poti, da prevzame od vsega početka namenjeno vlogo prvega koncertnega orkestralnega faktorja našega mesta.

S. K.

Pariški „Est“ o Ljubljani

Lepo opremljena pariška revija »Est« (Vzhod), čije prikupni program smo omenili na tem mestu ob izidu prve številke, pridružuje v pravkar izišlem petem zvezku članek »Ljubljana« iz peresa francoskega lektorja na naši univerzi g. Jeana Lacroixja. G. Lacroix predloži tujemu čitatelju značilni in pomen Ljubljane kot »srednjega in reprezentativnega slovenskega mesta. Razgled iz ljubljanskega gradu nudi pisca priliko, da oriše ne le razvoj, marveč tudi kulturno-zgodovinski pomen slovenske metropole, ki leži v vidni bližini italijanske in avstrijske meje, kar označuje dotok romansko-germanskih vplivov v slovensko kulturo, medtem ko je pokrajinski in urbanistični lik mesta, prav kakor življenski stil prebivalstva, korenito srednje-evropski. Z velikim zanimanjem bo čitatelj prebral zgodovino, s peresom, ki kaže literarno kulturo, spisano opazovanja in pričevanja med nami živčnega Francoza. Zakaj g. Lacroix ne gre samo za Ljubljano, v kateri najbolj prihaja do izraza slovenska samostojnost, marveč skuša z njenih vidikov orisati celoten kulturni položaj Slovencev, ki so »gotovo dobri Jugoslavlani, vendar pa razumejo pod to formulo marsikaj in v precejšnjih odtenkih. Pisec mikavno opisuje življenje ljubljanske inteligence, kleti s cvičarki, napolnjene kavarne, kjer občinstvo ne pije likerjev kakor v Franciji, marveč se tem obilneje zalaga s časniki in revijami. Posebej hvali kulturo in kult knjige med Slovenci in mimogrede omenja tudi razširjenost znanja tujih jezikov, kar povprečnega Francoza izprva preseneča. »Na križišču, kakršno je Slovenija, med Jadranom in Alpami, je normalno znati več jezikov in imeti na široko odprtega duha, široko pogledov in čisto tudi zahteve, ki so vred-

ne velikih glavnih mest in najbolj »evropskih« duhov. Članek g. Lacroixja je spisan z razumevanjem in simpatijami do Ljubljane in Slovencev. Ilustrira ga deset izbranih slik z motivi iz Ljubljane in Goranskega.

V istem zvezku je izšel potopis R. Werniera »Vers l'Est«, ki dovtipno in z mnogimi slovstvenimi reminiscencami opisuje potovanje po Dunaju. Henri Arnold je objavil lep članek o blagopokojnem kralju Aleksandru; začenja se s pohvalnimi besedami o velikemu vladarju, ki jih je izrekel M. M. Litvinov. Iz zanimive zbirke pisem »Le lecteur soviétique« posname ob priliki nekaj značilnih primerov, ki kažejo ogromno vedežljivost preprostega človeka v današnji Rusiji. Izmed ostalih člankov omenjamo samo še nekatere: Siraka Skitnika prispevek o umetnosti v Bolgariji, H. L. Lenormanda prikaz gledališkega življenja v Moskvi, Junia Letty krasen članek o urtaničnih lepotah in posebnostih Prage in prevod proze Jaroslava Durycha. Vse to je obilno in okusno ilustrirano. »L'Est« kliče in vabi čitatelja, vzemirja zapadnjaško domišljijo, odpira vidike v novi, pretežno slovanski svet.

Zapiski

Povesti V. Zivojinovića (Massuke). Kot nov zvezek zbirke »Naša knjigaz« je izšla knjiga povesti »Po tragu« Velimira Zivojinovića — Massuke, ki je znan zlasti kot lirčni pesnik in urednik nekdanje »Misi«.

Podelitev literarne nagrade Ant. Švehle. Za letošnji praznik 28. oktobra je bila prvič podeljena literarna nagrada Ant. Švehle. Posebna poroja, v kateri je bil poleg dveh drugih čeških pisateljev praški so-

delovanje skrivnostno in črna. V črtniku Ricketta, ki je tudi pri abesinjskem poslu prehitel svoje francoske konkurente, kakor pred časom v Mosulu, Perziji in Mandžuriji. Delanje se menja s filmsko naglico. Čitatelj prisluškuje razgovorom vodilnih finančnikov v Londonu in New Yorku. opazuje skrito, a tem težjo borbo med posameznimi konkurenčnimi skupinami za koncesije doslej še skoraj neizkoriščenih prirodnih bogastev Abesinije. Razkrivajo se zveze, ki mu iz običajnega čitanja časopisnih poročil ne bi bile nikoli znane, ki pa imajo vendar usodni pomen za nadaljnji razvoj krvavega spopada v danakiliških predelih in ogadenskem pušavskem pasu. Glavni junak tega reportažnega romana je skrivnostni Rickett, o katerem je izvedela širša javnost pred dobrim mesecem v zvezi z atesinskimi konfliktom. Pisatelj nam ga slika kot enega tistih Angležev, ki so s svojim delom udarili temelje angleškemu imperiju in ki čuvajo danes prav tako budno nad njegovim obstankom in razvojem, kakor oficijska Anglija. Knjiga se dobiva v Tiskovni zadrugi.

Češki režiser inž. F. Fajman je s velikim uspehom zrealiziral Smetanovega »Dalibora« v beograjski operi. Premiera je bila 28. oktobra.

O. Hujera »Uvod v zgodovino slovenskih jezikov« je izšel v prevodu H. Bariča kot prvi zvezek Lingvistične biblioteke pri Kohnu v Beogradu.

»Del um Ricketta«, je naslov 236 strani obsegaajoče knjige znanega nemškega pisca zunanje-političnih del, Otmarija Krainza. Knjiga je spisana v obliki reportažnega romana ter daje zanimiv vpogled v pravo ozadje krvavega razračunavanja v Abesiniji. Dejanje spisa poteka v velikih gospodarskih središčih sveta: Londonu, New Yorku, Parizu, Tokiju, Moskvi in naposled v Addis Abebi. Iz knjige udarja duh po petroleju, zavoljo katerega je prišlo do vojne v Abesiniji. Pred očmi čitatelja se razvija

S P O R T

Položaj v ljubljansko-zagrebski skupini

Iz tablice, ki smo jo objavili v ponedeljski izdaji »Jutra«, je razvidno, da vodi v našem delu skupinskega tekmovanja za državno prvenstvo Ilija s 5 točkami, sledita Hašk in Primorje s po 4 točkami, na koncu je Gradjanski s 3 točkami.

Ali je s tem podan jasn položaj v naši skupini, ali se da na podlagi takega stanja z gotovostjo kaj sklepati? Se dolgo ne! Kajti teoretično je mogoče, da še vsak izmed tekmovalcev zasede katerokoli mesto v tablici. Evo zakaj:

Vsakemu moštvu sta preostali še po dve tekmi. Če ti dve tekmi odloči katero moštvo, razen Gradjanskega, v svojo korist, mu je prvo mesto gotovo: Gradjanski bi v tem primeru potreboval še malo pomoč od Ilije ali od Primorja, ki bi morala odščitniti Hašku vsaj eno piko.

Če eno samo moštvo zgubi obe tekmi, druga pa zmaga ali si pa razdelijo točke, ostane moštvo, ki je izgubilo obe tekmi, na zadnjem mestu. Od prvega do tretjega mesta pa se plasirajo moštva po tem, koliko točk jim je uspelo v obeh tekmah odnesti.

Videli smo, da stoji, teoretično, Gradjanski najbolj šibko, ker si samo s svojo močjo niti ni v stanju zagotoviti prvo mesto. V praksi pa je položaj povsem drugačen in ima prav za prav Gradjanski še najbolj ugodno situacijo. Igra namreč obe tekmi doma, z obema ljubljanskima kluboma. Ni verjetno, da bi izgubil kako piko, in v tem primeru bi imel 7 točk. Hašk jih sicer kljub temu še lahko doseže 8, vendar če vpoštevamo, da ima igrati obe tekmi v Ljubljani, mu ne bomo prisodili zmagovalnosti, da bi obkralj odnesel povsem zdravo kožo iz Ljubljane. Sicer pa, kaj se ve?

Če se zgodi to poslednje, potem bi bila dokončna razvrstitev taka: Hašk, Gradjanski, Ilija, Primorje. V resnici pa je stvar malo verjetna, ker najbrže ne bosta zagrebška kluba prav v finalu zmogla toliko energije, da bi dvakrat zapovrstjo zmagala, vsaj oba ne, če nista utegnila iz osmih tekem odnesti več kot tri zmage!

Kako bo tedaj? Predvsem zelo vroče! Potem napeto, razburljivo in kar je še takih spremljevalnih okoliščin v nogometnem obratu. Dostojni držali eno: da se je tekmovalstvo v naši skupini proti vsem pričakovanjem tako zapletlo, da bo prinesla popoln razplet šele prav poslednja nedelja. Prihodno nedeljo igrata v Ljubljani Primorje in Hašk, v Zagrebu pa Gradjanski in Ilija. Ti dve tekmi nemara da svari še ne bosta razbistrih.

Ali bo potrebno zaščititi smučišča

Nobena sportna panoga ni v zadnjih letih pokazala tako močnega razmaha kakor ravno smučarstvo. Smelo lahko trdimo, da je postalo skoroda naš narodni sport. Komaj zapade sneg, se že povsod, kjer je količjak primernega sveta, najde obilo priložnosti belega sporta. Naš kmetijski človek, ki sicer za novotarje ni preveč do vzeten, je sprva to početje gledal malo po strani, kmalu pa mu je priložnost trgovski čud opravičil. Uvidel je da mu prinašajo smučarji skoro edini zaslužek, ki lahko nanj računa v zimskem času. Zato smučarjem ni stavljal nobenih zaprek, tem-

delovanje skrivnostno in črna. V črtniku Ricketta, ki je tudi pri abesinjskem poslu prehitel svoje francoske konkurente, kakor pred časom v Mosulu, Perziji in Mandžuriji. Delanje se menja s filmsko naglico. Čitatelj prisluškuje razgovorom vodilnih finančnikov v Londonu in New Yorku. opazuje skrito, a tem težjo borbo med posameznimi konkurenčnimi skupinami za koncesije doslej še skoraj neizkoriščenih prirodnih bogastev Abesinije. Razkrivajo se zveze, ki mu iz običajnega čitanja časopisnih poročil ne bi bile nikoli znane, ki pa imajo vendar usodni pomen za nadaljnji razvoj krvavega spopada v danakiliških predelih in ogadenskem pušavskem pasu. Glavni junak tega reportažnega romana je skrivnostni Rickett, o katerem je izvedela širša javnost pred dobrim mesecem v zvezi z atesinskimi konfliktom. Pisatelj nam ga slika kot enega tistih Angležev, ki so s svojim delom udarili temelje angleškemu imperiju in ki čuvajo danes prav tako budno nad njegovim obstankom in razvojem, kakor oficijska Anglija. Knjiga se dobiva v Tiskovni zadrugi.

Skladbeno iz LNP, Dravi ob 19.30 seja k. o. v podsvetju pisarni. Na sejo so pozivajo: Šter Alojzij, Korotan-Lj., Verčnik Rone, Grafika, Zidaršič Stanko, Kamnik Viktor, oba Svoboda-Lj., Novljan Slavko, Zagar Slavko, oba Mladika, Debevc Ivan, Reka, Zajc Ivan, Jadrani.

ASK Primorje (nogometna sekcija). V petek 1. novembra ob 10. na igrišču se, stanek vsega aktivnega članstva s trenerjem g. Kleinom in prvi trenig. V slučaju slabega vremena se vrši sesianek ob isti uri v restavraciji Slamčič, kmečka soba. Obveznost in točnost veljavna za vse. G. Klein pride v četrtek ob 18. Pridite na postajo k sprejemu polnoštevilno. Opozorjajo se ob tej priliki vsi sportniki, ki bi želeli gojiti lahko-atletiko, pristopiti v sekcijo članstvo in obiskovati tečaj g. Kleina, da se lahko osebno prijavijo od 1. novembra naprej na igrišču pri treningu ali pisмено na naslov sekcije, Tavčarjeva ul. 1-III.

Koturški savez, podsavez Ljubljana obvešča, da morajo glasom dopisa Saveza dne 28. t. m. poslati slike (v dresu) tile prvoizredni vozači: Abulnar Franc, Obšak Janko, Gartner Franc, Trobec Franc in Rozman Ivan podsaveza Maribor. Slike je dostaviti tajniku podsaveza (Gregorcu) najkasneje do 3. novembra.

SK Reka (smučarska sekcija) vabi članstvo, mladino in vse one, ki se zanimajo za zimski sport, da se udeležijo važnega sestanka v soboto 2. novembra ob 15.30 na igrišču SK Reke, Istočasno je tudi vprisanje novih članov. V slučaju slabega vremena sestanek ob isti uri v gostinski Konzum.

STK Moste. Moštvo, ki je igralo prvenstveno tekmo z Brodom, kakor tudi ostali, ki so igrali prvenstvene tekme, morajo biti jutri ob 9. na igrišču. S seboj prinesite opremo. Izostanek se bo kaznoval. Seja sekcijekega odbora drevi ob 19.30. Hazena ina sestanek drevi ob 20. Nalaga se tajnici, da o tem obvesti članice.

RADIO

Izvirček iz programov
Četrtek 31. oktobra

Ljubljana 12: Reproduciran koncert balne glasbe. — 12.45: Vreme, poročila. — 13: Čas, spored, obvestila. — 13.15: Za krajek čas in dobro voljo — radio orkester. — 14: Vreme, borza. — 18: Samospevi god. Tinke Novakove. — 18.40: Slovenscina za Slovence (dr. R. Kolaric). — 19. Čas, vreme, poročila, spored, obvestila. — 19.30: Nac. ura. — 20: Predavanje o štednji (dr. Vladimir Murko). — 20.20: Prenoiz iz Beograda: Koncert članov nar. gledališča. — 22: Čas, vreme, poročila, spored.

Petek 1. novembra

Ljubljana 7.30: Kmetijska posvetovalnica (inž. Sadar Vinko). — 8: Čas, poročila, spored. — 8.15: Vokalni in orkestralni koncert. — 9.45: Vereško predavanje (dr. M. Opek). — 10: Prenoiz cerkvene glasbe iz stolnice. — 11: Ura resne glasbe — radio orkester. — 12: Čas, spored, obvestila. — 19.30: Nac. ura. — 20: Čas, poročila, spored. — 20.15: Žalne pesmi poje Slovenski vokalni kvintet. — 20.45: Mrtvi govorijo (zvočna igra), izvajajo člani radijske dramske družine, režira inž. Pengov. — 21.15: Koncert radio orkestra. — 22: Čas, vreme, poročila, spored.

Beograd 16: Arje in pesmi. — 20: Prenoiz iz Zagreba. — 22.20: Plošče. — Zagreb: Nabožna glasba na ploščah. — 17: Plošče. — 20: Pergolese »Stabat Mater«. — 21: Orgle. — 21.30: Zborovski petja. — Praga: 19.10: »Alajstni kabaret«. — 20.05: Simfonični koncert. — 22.30: Plošče. — Varšava: 20: Glasbena reportaža o Mozartovem Requiemu. — 21.15: Poljska glasba. — Dunaj 11.45: Simfonični koncert. — 12.55: Orkester. — 16.05: Resna glasba. — 17.55: Prenoiz Wagnerjevega »Parsifala« iz dunajske dr. opere. — Berlin 19: Koncert orkestra. — 20.10: Neznane klasične skladbe. — 21: Čajkovekova Patetična simfonija. — 23: Prenoiz iz Stuttgarta. — München 19.30: Simfonični koncert. — 21: Svetovni nazori v beedi in glasbi. — 22.30: Prenoiz iz Stuttgarta. — Stuttgart 19: Pesmi. — 20: Nemška umetnost. — 22.30: Orkestralni koncert. — 24: Koncert moderne glasbe. — Rim 17.10: Orkester in solisti. — 20.50: Operni večer.

H. E. Werner:

Mr. Thorsten hoče boj!

»Zdaj mi tudi ni več treba povedati, Miss Garronova! Saj vem, da ste mi Günterja nekoliko odtujili, kakor se vam je posrečilo še pri očetu! Tudi z njim ste se igrali kakor z očetom, ki je verovale v vas in vas je ljubil in ki ste ga vkljub temu prevrtili s svojo podlo komedijo.«

Gloria je s hlastnimi koraki pristopila k dekletu. Razburjeno jo je prijala za roko, ki ji jo je Regina le nerada pustila.

»Tako ne smete govoriti, Miss Thorstenova! Ne, ne smete! Tega nisem zaslužila! Saj ne veste, kaj me muči!«

»Nehajte!« se je otrslo dekletu.

»Ne, morate me poslušati! Nikar ne mislite, da sem komedi-jantka! Zakaj prišetežem vam — morate, morate mi verjeti — da ljubim vašega očeta, kakor le more ženska ljubiti moža.« Glas se ji je utrgal.

Regina ji je nejevoljno gledala v obraz. In ko je videla obup, ki se je zrcalil na njem, je postalo tudi njeno obličje nekoliko manj sovražno.

»Miss Garronova, dajte, povejte mi, kaj pomeni vse to! Sebe in mene mučite s tem molkom, s temi skrivnostmi, ki jih ne more razrešiti nihče razen vas!«

Gloria je počasi zmajala za glavo. »Ne, tega ne morem! A verje-mite mi, da sem zelo, zelo nesrečna!«

Intenije je drhtelo v njenih besedah. Mahoma se je obrnila in krenila proti vratom.

»Gloria — Miss Garronova!« je v nenadnem strahu vzkliznila Regina.

Gloria je brez besede odšla iz sobe.

★

35

Spet in spet je zažarevala lučka v poklopni omarici.

Kratko — dolgo — dolgo — bilo je kakor svetlobno znamenje. In uradnica na telefonskem uradu se je spet priključila k vodu in se oglašila: »Steinov trg — kaj želite?«

In spet ni dobila odgovora.

To je bilo res od sile čudno!

Že deset minut je zdaj opazovalno znamenje, a nikoli, kolikorkrat se je priključila, ni dobila odgovora na svoje vprašanje. Šibala je samo nedoločne glasove, takisto, kakor da bi nekdo pridružen ječal. Pa to je utegnila biti prevara.

Tudi njeni tovarišici na desni in na levi sta bili postali pozorni na čudni pojav.

»Treba bi bilo dati preveriti vod!« je predložila ena izmed njiju.

In druga: »Kaj pa, če kdo kliče na pomoč?«

Preverilnica je doglala, da je bil vod v redu. Čudna svetlobna znamenja so prihajala neposredno od aparata. Očitno je naročnik spet in spet pritiskal na vilico, zdaj v krajših, zdaj v daljših presledkih.

»Čigav je priključek?«

Tega ni bilo težko dognati.

»Müller, Stuttgartsid trg!«

In potem je nekdo kar resno predložil: »Treba bi bilo obvestiti policijo!«

✱

Lytton E. Buzz je bil še vedno privezan na stol za pisalno mizo. Glava mu je molela daleč naprej in počivala na vilici telefonskega aparata, s katere je bil zbil slušalo.

V odmerjenih presledkih je pritiskal z brado na vilico in spet dvigal glavo — kratko — dolgo — spet in spet.

Koliko časa se je že ubijal s tem klicanjem na pomoč, sam ni vedel! Zdelo se mu je, da ne more biti dosti manj kakor sto let.

Tilnik ga je bolel od nenaravnega držanja glave. Hrbtenica je bila kakor polomljena. Samo v laktech, ki so se bile žične petlje vez

najgloblje zarezale vanje, ni čutil ničesar več. Bile so kakor dva mrtva kosa mesa.

Spet je pritisnil na vilice in jih čez nekaj trenutkov izpustil, da so skočile kvišku.

Prejle je iz škroplje slušala, ki je ležalo pred njim na mizi, še čul uradnični glas. »Steinov trg!« se je bila oglašila.

Zdaj je bilo vse tiho.

Bob v steno! Buzz je opustil jalovo prizadevanje in se naslonil vzmak, da mu je bilo nekoliko laže.

Saj je bilo vse zaman!

Da, če bi ne bilo zamaška v ustih in bi bil mogel povedati, kaj hoče — tako pa —?

Na telefonskem uradu so najbrže mislili, da gre za navadno motnjo, in se niso brigali za vod.

Šele zdaj se je prav zavedel lakote, ki mu je bila po drobovju.

Klobasa, ki jo je bil použil v krčmi, je bila le borno nadomestilo za obed. In Buzz je bil vajen, da je jedel točno ob določenih urah.

Da bi vsaj Armstrong že prišel! Morda se bo dal pregovoriti, da mu nekoliko zrahlja vez. Takole ni bilo več moči strpeti!

Minute so se vlekile neskončno počasi. V sobi se je že mračilo.

In zunaj je še vedno liš dež. Buzz je razločno slušal, kako je prasketal po šipah.

Tedajci je pa začel nekaj drugega. Nagle korake, ki so teptali po stopnicah. Pred vrati stanovanja so obstali. Zvonilo je zabnelo.

Da bi mogel zdajle zaklicati in se oglašiti! Prekleti zamašek! Poročevalec se je jel iznova obupno truditi, da bi z jezikom porinil nadležni klobčič iz ust.

Med tem je spet pozvonilo. Zunaj sta dva moška tiho govorila drug z drugim.

Kaj sta se pogovarjala, Buzz ni mogel razumeti. In klobčič je tičal v ustih, kakor da bi mu jih bil sam vraz začepil.

Spet rezko zvonjenje, in nato — čez nekaj časa — čudno pokanje in škripanje. Glasevi mož so postali različnejši, kakor da bi se bili približali.

CENE MALIM OGLASOM

Po 50 par za besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 3.— za šifro ali dajanje naslovov plačajo oni, ki iščejo službo. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 12.—. Dopolni in ženitve se zaračunajo po Din 2.— za vsako besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za šifro ali dajanje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 20.—. Vsi ostali oglasi se zaračunajo po Din 1.— za besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za šifro ali dajanje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 17.—.

Mali oglasi

Ponudbam na šifre ne prilagajate znamk! Le, če zahtevate od Oglasnega oddelka »Jutra« odgovor, priložite Din 3.— v znamkah

Vse pristojbine za male oglase je plačati pri predaji naročila, oziroma jih je vpisati v pismo obenem z naročilom, ali pa po poštni položnici na čekovni račun, Ljubljana št. 11.842, sicer se zaračuna k zgoraj navedenim pristojbinam še manipulacijska pristojbina Din 5.—.

Vsa naročila in vprašanja, tičejoča se malih oglasov, je naslavljati na: Oglasni oddelček »Jutra«, Ljubljana.

Kam pa kam?

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Vino

Šešlji preselivne kleti razprodajam po lastni ceni vsak dan od 11. do 1. ure in od 3. do 5. ure samo prijetna vina od 7 do 9 Din. Stajenja, dolžnija in damatinska, pri večjem odjemu popust. Šmarinska cesta, pod kavarno Viadukt, Brilki. 3400-08

Službo dobi

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Pletilje in navijalke

Priloge za stalno delo. Tržiška K. Soos, Ljubljana, Mostni trg. 3400-04

Postrežnico

priloge in posredno, za delo od 8.—10. in od 1. ure dalje, sprejemam klet. Tržiška cesta 39/1, nadstropje, levo (vhod s dvorišča). 3400-04

Čevljarstvo

prikojevalce in čevljarstvo pomočnik dobita takoj stalno službo. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 3410-01

Iščemo

vse vrste blagovne pomoči, pripravne in vseh kuharice, sobarice, vzgojiteljice, dekleta za vse in zanesljive gospodinjice. Pisane odgovore Din 5. Tržiška cesta 39/1, nadstropje, levo (vhod s dvorišča). Ilica 29. I. Ljeto. Zagreb. 3410-01

Boljšo gospodinjico

iskamo, skromno, brez otrok. Bism k sodarstvu. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Sodaričarje«. 3410-01

Službe išče

Vsa beseda 50 par; davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din, najmanjši znesek 12 Din.

Mlad trgovski

pomočnik želi stopiti v službo. Maša po dogovoru. Ponudbe na posredništvo Jutra v Novem mestu pod »Nestop takoj«. 3410-03

Brivski pomočnik

in bubi štor, dober delavec, vše službo. Nastop po dogovoru. — Ladislav Ogričar, salon »Silovinec«, Erako. 3410-03

Kakršnokoli

zaprosenje vše poštena gospodinja v Ljubljani. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 3410-03

Kuhinjska učenka

iskamo, vođa in marljiva, vše službo. Ponudbe na Kolodvorsko restavracijo, Zidani most. 3400-03

Vzgojiteljica

s uspešnim uspehom, vše mesto. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Vzgojiteljica«. 3410-03

Brivski pomočnik

in bubi štor, dober delavec, vše službo. Nastop po dogovoru. — Ladislav Ogričar, salon »Silovinec«, Erako. 3410-03

Postrežnica

vse kuharice, dober delavec, vše službo. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Samostojna«. 3410-03

Knjige

Valvasor napredni. Ugodni pletilni pogoj. Dobijak, Maribor, Trzinjakova 6. 3410-03

G. Th. Rotman:

Življenje Jakca Takca

A spet mu je bila usoda mila. Prožnost gospoda Balona je bila odvrnila Jakčev padec na ono stran tesne ulice, in tam je bil v pritičju senčnik, ki ga je ljubeče prestregel.

83

Pouk

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Gospodinjice

sprejme šifra in dnevni listni pouk v šivanju lastne garderobe. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 3400-04

Strojepisni pouk

(po desetpetletnem sistemu) za začetnike in izveščane. Večerni tečaj. Učna ura Din 2.—. Vpisovanje dnevnice, pričetek tečaja 4. novembra. Christofor učni zavod, Domobranska cesta 15. 3410-04

Prodaja

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Hubertus

napredni, moški in damski 350. Din. otroški 150. Din. trenčnice, impregnirane, samo 420. Din. pumparice od Din 48. naprej, dobiš pri PRESKERJU, Sv. Petra cesta 14. 3410-04

Kraljica peč

patentirana, za premog, drva ali koka. Zaloga: A. Semenič in druž. Zelenice, Ljubljana, Miklošičeva 15. 3410-06

Renesančni

starinski podstavek, starinski, rezljan, za kipe, evcelice in drugo, napredaj. Korunova 6, Trnovo. 3410-06

Pisarniška oprema

kompletna, poceni napredaj. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Novo pohištvo«. 3410-06

Izvrstno puško

(Bock-Flinte) Hammer, kalibar 16/16, izdelal slovit tržnik Emil Eckoldt, Suhl, prodaja. Nabavna cena Din 7.500, za Din 4.000. — Strelna učinkovitost (Schussleistung) za obe oči 80%. Na vpogled dnevno od 9.—14. Klementič, Prizov 3. 3410-06

Kupim

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Traverze

Obična Vojnik-Okolica pri Celju kipe štiri rubljene posilice (traverze) dimenzije 11,5 m x 26 do 30 cm. Ponudbe naj se stavi na občinsko upravo Vojnik-Okolica s navodbo cene. 3410-07

Auto, moto

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Auto »De sotto«

(Chrysler) s sedežno limuzino, v najboljšem stanju, ugodno napredaj. Troger Jože, Mozirje. 3400-10

Glasbila

gramofon nametni, sonarke »His Masters Voices«, malo rabljen, poceni napredaj. Nova trgovina, Tyrseva 36. 3410-06

Stroji

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Avtomobilski motor

dobro obranjen, 70 HP 4 cilindriški, s cilindriško glavno za smetati, kupim. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Avtomobilski motor«. 3410-06

Knjige

Valvasor napredni. Ugodni pletilni pogoj. Dobijak, Maribor, Trzinjakova 6. 3410-03

G. Th. Rotman:

Življenje Jakca Takca

A spet mu je bila usoda mila. Prožnost gospoda Balona je bila odvrnila Jakčev padec na ono stran tesne ulice, in tam je bil v pritičju senčnik, ki ga je ljubeče prestregel.

83

Pridelki

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Kislo zelje

repa, novo, prvovrstno in cele glave na sarme v podčih dobavlja po brezkon kurenčni cenil Gustav Erklavec Ljubljana, Kodeljovo 10, telefon 35-91. 3400-33

Suhe gobe

kupuje po najvišji ceni in vsako množino trdnja A. Nachbar, Radeče pri Zid. mostu. 3400-33

Med

evroški in ajdov, kupimo po dnevni ceni. Samo prvovrstno blago po šifro »Med 1935«. 3400-33

Sadje

Namizna jabolka manjša in vagonke koline, nudite trdnja Artur Nachbar, Radeče. 3400-34

Prima jabolka

za takojšnjo uporabo in simeka, najkrajše sorte, namizna, po nizkih cenah vedno na zalogi. Ogledite si »Stalno naseljeno sadje« Kmetijske družbe v Ljubljani, Novi trg 3. 3400-34

Namizna jabolka

in bel krompir kupim po nalogu renomirane trgovice. Obvezne ponudbe s ceno in specifikacijo na Gustav Plevčak, Celje. 3410-34

Jesensko sajenje

sadno drveje vsoho in pritičju od priznanih sort po zmernih cenah. Zahtevajte cenik. Kmetijska družba v Ljubljani, Novi trg 3. 3400-34

V najem

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Gostilno

dam v najem ali na račun. Pisane ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Blizu Ljubljane«. 3410-37

Lokal za trgovino

možna stroka, dam v najem samostojni prodajalci. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 3410-37

Lokali

Parna pekarna dobro urejena, poceni napredaj v centru Zagreba, radi bolezn. Milan Vdovčić, Zagreb, Primorska 10. 3410-38

Posest

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Kupim hišo

s pekarstvo obrtjo, v bližini Celja ali Maribora. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Pekarstvo«. 3400-30

Nova hiša

poceni napredaj proti takojšnjemu plačilu. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 3410-36

Kapital

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Pohištvo

od enostavnega do najfinjšega izdelka po lastnih ali drugih načrtih dobavlja znano minarstvo podjetje proti hranilnim knjižicam. Mestne hranilnice (Ljubljanske). Dopolne pod »Najboljše pohištvo« na ogl. odd. Jutra. 3410-36

Hranilne knjižice

prodaje ali kupuje najboljše Rudolf Zore, Ljubljana, Gledališka ul. 12. Telefon 34-14. 3400-36

Hranilne knjižice

kupujemo in prodajamo najugodnejše. Adamič, zastopnik »Stedovne za druge«, Ljubljana, Gosposvetska 8 (Poleg »Sila«). Telefon int. 32-86. 3400-36

Hranilne knjižice

kupujemo in prodajamo najugodnejše. Adamič, zastopnik »Stedovne za druge«, Ljubljana, Gosposvetska 8, telefon 32-86. 3400-36

Posojilo 100.000 Din

iskam na prvo mesto vknjižbe. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 3410-36

Stanovanje

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Dvosob. stanovanje

pritično, parketirano, pod Rožnikom, odcam. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 3410-31

Štirisobno

stanovanje sončno, oddam za takoj ali za 1. februar. Pojanila palača »Viktorija«, I. nadstropje. 3410-31

Dijakne sobe

Dijaka sprejme v popolno oskrbo boljša družina poleg dramskega gledališča, Igriški ulici 3/III, vrata 9. 3400-32

Sobo odda

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Majhno sobico

s dobro domačo hrano in celotno dobro oskrbo, odda boljša družina solidnemu, stalnemu gospodu. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 3400-33

Opremljeno sobo

oddam eno ali dve gosposki sobi s ali brez oskrbe. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 3400-33

Opremljeno sobo

s posebnim vzhodom, oddam boljšemu stalnemu gospodu. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 3400-33

Opremljeno sobo

oddam eno ali dve gosposki sobi s ali brez oskrbe. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 3410-33

Opremljene sobe

poseben vhod, sončne, sračne, s 1 ali 2 posteljama, lahko tudi s hrano, poceni oddam blizu tramvaj. Sp. Siska, Černotova 31. 3400-33

Opremljeno sobo

separirano, čisto in sračno, s 1 ali 2 posteljama, poceni oddam v Karadščevi 10, Kolonja. 3410-33

Sobo

razno ali opremljeno, lepo s klavirjem, oddam takoj v I. nadstropju v vili na Mirju. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 3410-33

Veliko sobo

separirano, v sredini mesta, oddam takoj 2 osebam. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 3410-33

Opremljeno sobo

s vsem komfortom, s uporabo kopalnice in klavirja, oddam v centru. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 3410-33

Separirano sobo

center, oddam eno ali dve gosposki sobi, event. tudi hrano. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 3400-33

Sončno sobo

poseben vhod, oddam za dve osebi s oskrbo ali brez, event. s pranjem solidno opremljeno. Kolodvorska 34/II levo. 3410-33

Opremljeno sobo

parketirano, s eno ali dvema posteljama, oddam s 1. nov. Vprašati Gajeva 8, Dukičev blok (pri hišniku). 3410-33

Sobe išče

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Opremljeno sobo

v mirni okolici vše za takoj akademik. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Zunaj centra«. 3410-33a

Sobo

s sračnikom vše mlajši gosposki, miren. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Sila in topla«. 3410-33a

Dragocenosti

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Vsakovrstno zlato

kupuje po najvišji ceni Černe — juvelir Ljubljana, Wolfova ulica 3. 3410-33a

Informacije

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Gosp. Roth Franc

fotografski pomočnik, naj se takoj javi na žandarmerijski stanici v Brezici. 3410-31

Grafolog in hirosof

N. Sadluc — odpotuje! Ostane še v Ljubljani do 9. novembra, potem Maribor. Vask kliječi šoli pismene naravete, ki mu morejo koristiti skoli vse življenje. Sprejema: vsak dan od 9 do 12 in od 2 do 7. Naslov: Ljubljana, — Hotel »Sila«, soba 64. 3400-31

Razno

Avtomatične

Juhlad

hladilne naprave

izdeluje

G.F. Schneider

Juhlad, Ljubljana

Franciškanova ulica št. 4.

(Tovarna škofja Loka)

Svarilo.

Cenj. dame iz ljubljanske okolice opozarjam, da moje podjetje ne razpečava nikakega preparata za kodranje las pod znamko »ELAN« katerega razpečava neka blondinka pod pretezo, da ga jaz izdelujem ter pripravim.

Ker je moje podjetje strogo solidno, je jasno, da se s takimi laži-preparati sploh ne pečam, ter prosim vsakogar, naj dotično osebo prijavi najbližji orožniški postaji. GJUD ALEKSANDER — damski frizer — LJUBLJANA KONGRESNI TRG 6.

NAZNANILO PRESELTIV.

Slovensko čebelarstvo društvo v Ljubljani vjudno naznanja, da se bo »Društvena čebelnarica«, zaloga čebelarstva potrebnih, medu in voska, dne 4. novembra t. l. preselila v svoje lastne prostore v »Dom Antona Janšca« na Tyrsevo (Dunajsko) cesto št. 21.

KRIZE BO KONEC

ko bodo domači denarni zavodi mogli zopet dati NOVA POSOJILA IZ NOVIH VLOG

Zaupajte Vaš denar

Mestni hranilnici

Ljubljanski

ki izplačuje nove vloge, vložene po 1. 1933 neomejeno ter jih obrestuje po 4—5%

Vloge nad Din 400.000.000.—

Rezerve Din 14.600.000.—

SRAJCE ZA GOSPODE

modne cejir in popelin v najnovejših desenh, bele šifon, flanel in turing sportne, trpežne delavne srajce, spodnje hlače bele in barvaste, spalne srajce, črne in bele perline plašče, v prvovrstnih kvalitetah lastnega izdelka nudimo velik izbor po najnižjih cenah. Vse vrste perila za gospode izdelujemo tudi po naročilu